

CULTUURRAAD
voor de
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 1976-1977

Nr. 2

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 16 november 1976

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 35

NEUW LID VAN DE RAAD blz. 35

VOORSTELLEN VAN DECREET

Wijziging van verzending, blz. 35

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verzending, blz. 35

BOODSCHAPPEN

van de Conseil culturel de la Communauté culturelle française, de Rat der deutschen Kulturgemeinschaft, de Vlaamse Gewestraad, blz. 36

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste en de plaats vervangende leden, blz. 36

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag aan de heer O. VAN OTTEGHEM tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de voorgenomen bouwwerken aan de hoek Veldstraat, Van Stopenberghestraat en Predikherenlei te Gent, blz. 36

2. Vraag van de heer M. COPPIETERS tot de Minister van Nationale Opvoeding over de beslissing luidens welke het Nederlandse HAVO-diploma niet meer gelijk wordt gesteld met het Belgische diploma van secundair onderwijs, blz. 37

3. Vraag van de heer J. SOMERS tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toepassing van het Cultuurpactdecreet op de aanwerving van personeelsleden bij de Belgische Radio en Televisie, blz. 38.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Coucke, C.S. betreffende de toekenning van weddetoelagen aan sportfunctionarissen werkzaam in erkende sportcentra die de sport en de sportieve vrijetijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen - 13 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 6.

Voortzetting van de artikelsgewijze bespreking.
Sprekers : de heren H. ADRIAENSENS, verslaggever, A. DIEGENANT, blz. 40

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Rombaut C.S. tot organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking - 12 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 4.

Algemene bespreking.
Sprekers : de heren E. LEEMANS, verslaggever, H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding, J. VANDEMEULEBROUCKE, R. BONNEL, F. DE BONDT, blz. 41

Artikelsgewijze bespreking.

Sprekers : de heren H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding, L. **ROMBAUT**, J. VAN-DEMEULEBROUCKE, blz. 49

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Elewyck houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten - 170 (1976-1977) - Nr. 1.

Algemene bespreking.

Spreker : de heer O. VAN OOTEGHEM, verslaggever, blz. 52.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 53

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Coucke C.S. betreffende de toekenning van weddetoelagen aan sportfunctionarissen werkzaam in erkende sportcentra die de sport en de sportieve vrijetijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen - (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 6.

Naamstemming, blz. 53

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Rombaut C.S. tot organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking - 12 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 4.

Naamstemming, blz. 54

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Elewyck houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten - 170 (1976-1977) - Nr. 1.

Naamstemming, blz. 55

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden naar aanleiding van de afbraak van het Refugiehuis van de Parkabdij (Minderbroedersstraat, Leuven) en van het huis De Moor (Fortbaan, Gent).

Sprekers : de heer W. KUIJPERS, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, blz. 55.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 61

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN blz. 61

SCHRIFTELIJK V/RAGEN EN ANTWOORDEN
(R.v.O. art. 51), blz. 61

RECHTZETTING blz. 611

VOORZITTER :**de heer J. Bascour**

De heren D. Coens en J. Van Elewijck, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden : J. Hendrickx, G. Monard, J. Van Eynde, E. Vansteenkiste en A. Vreven, gezondheidsredenen ;

H. de Bruyne, E. De Facq, P. De Vlies, R. Gheysen, R. Lecluse, F. Tanghe en M. Vandewiele, buitenslands ;

F. Boey, B. Cools, T. Declercq, O. Demey, P. De Vits, J. Kickx, L. Niemegeers, G. Temmerman, B. Van Hoeylandt en A. Vlerick, ambtsverplichtingen.

NIEUW LID VAN DE RAAD

DE VOORZITTER : Op 3 november 1976 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers de geloofsbriefen onderzocht van de heer Paul Van der Niepen en hem uitgeroepen tot lid van die Kamer, ter vervanging van de heer Albert Van Hoorick.

Op dezelfde datum heeft de heer Paul Van der Niepen de grondwettelijke eed afgelegd en daar hij tot de Nederlandse taalgroep behoort, is hij meteen lid geworden van de Raad.

Namens U allen heet ik de heer Van der Niepen van harte welkom in deze vergadering. (**Applaus**)

VOORSTELLEN VAN DECREET**Wijziging van verzending**

DE VOORZITTER : Dames en heren, ik **deel** U mede dat, in overleg met het Bureau en de Fractievoorzitters, de volgende voorstellen van decreet en van resolutie, die eerder reeds naar de toen bevoegde commissies werden verzonden, thans aan hun oorspronkelijke bestemming worden onttrokken en naar de onlangs opgerichte Commissie voor buitenlands cultuurbeleid worden verzonden :

- Voorstel van decreet van de heer A. Laridon ter bevordering van de uitstraling van de Nederlandse cultuur van België — 74 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

(Oorspronkelijk verzonden naar de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium).

- Voorstel van decreet van de heer C. De Clercq houdende goedkeuring van het Europees handvest „Sport voor allen”, aangenomen te Brussel op 21 maart 1975 door de Eerste conferentie van Europese ministers verantwoordelijk voor de sport — 123 (1974-1975) - Nr. 1.

(Oorspronkelijk verzonden naar de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport).

- Voorstel van decreet van de heer A. Diegant C.S. betreffende de in het buitenland gevestigde Belgische scholen van het Nederlandse taalstelsel — **33** (B.Z. 1974) - Nr. 1 — 80 (1972-1973) - Nr. 1.

(Oorspronkelijk verzonden naar de Commissie voor onderwijs).

- Voorstel van resolutie van de heer M. Vanhaegendoren C.S. betreffende het opnieuw instellen van een leergang Nederlands aan het Internationaal Lyceum te Saint-Germain-en-Laye in Frankrijk — 105 (1974-1975) - Nr. 1.

(Oorspronkelijk verzonden naar de Commissie voor onderwijs).

- Voorstel van resolutie van de heer E. Raskin C.S. betreffende de rechtsgeldige tekst van de door **België** gesloten culturele verdragen — 150 (1975-1976) - Nr. 1.

(Oorspronkelijk verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming).

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verzonden :

- Voorstel van decreet van de heer L. Lindemans C.S. tot wijziging van de schrijfwijze van de aanlopen „de” en „van” in Nederlandse geslachtsnamen — **168** (1976-1977) - Nr. 1. Verzonden naar de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming.

- Voorstel van decreet van de heer L. Lindemans C.S. betreffende de Vlaamse uitwijkingen naar Brussel — 169 (1976-1977) - Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor het reglement.

- Voorstel van decreet van de heer J. Van Ele-

wyck houdende **subsidïering** voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten — 170 (1976-1977) - Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium.

BOODSCHAPPEN

DE VOORZITTER : Bij brief van 19 oktober 1976 deelt de Voorzitter van de Conseil culturel de la Communauté culturelle française ons mee dat voornoemde Raad op dezelfde dag voor samengesteld werd verklaard.

Bij brief van 19 oktober 1976 deelt de Voorzitter van de Rat der deutschen Kulturgemeinschaft ons mee dat voornoemde Raad op dezelfde dag voor samengesteld werd verklaard.

Bij brief van 9 november 1976 deelt de Voorzitter van de Vlaamse Gewestraad ons mee dat voornoemde Raad op dezelfde dag voor samengesteld werd verklaard.

Bij brief van 9 november 1976 deelt de Voorzitter van de Brusselse Gewestraad ons mee dat voornoemde Raad op dezelfde dag voor samengesteld werd verklaard.

SAMENSTELLINGVANDECOMMISSIES

Wijziging onder de vaste en de plaatsvervangende leden.

DE VOORZITTER : Door de PW-fractie worden de volgende wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden voorgesteld :

- in de Commissie voor samenwerking wordt de heer A. Kempinaire als vast lid vervangen door de heer L. Walt Niel en wordt de heer L. Walt Niel als plaatsvervangend lid vervangen door de heer R. Bonnel ;
- in de Commissie voor het reglement wordt de heer A. Kempinaire als vast lid vervangen door de heer J. Pede en wordt de heer J. Pede als plaatsvervangend lid vervangen door de heer L. D'haeseleer ;
- in de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport wordt de heer A. Kempinaire als plaatsvervangend lid vervangen door de heer E. Vandersmissen ;
- in de Commissie voor radio en TV wordt de heer A. Kempinaire als vast lid vervangen door de heer H. Lahaye ;
- in de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming wordt de heer A. Kempinaire als vast lid vervangen door de heer L. D'haeseleer.

Door de CVP-fractie worden de volgende wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden voorgesteld :

- in de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium wordt mejuffrouw R. Steyaert als vast lid vervangen door mevrouw J. Peeraer ;
- in de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming wordt mejuffrouw R. Steyaert als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw J. Peeraer.

Is de raad het daarmee eens ?

(Instemming).

Aldus is besloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Mondelinge waag van de heer O. Van Ooteghem tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de voorgenomen bouwwerken aan de hoek Veldstraat, Van Stopenberghestraat en Predikherenlei te Gent.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer O. Van Ooteghem tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de voorgenomen bouwwerken aan de hoek Veldstraat, van Stopenberghestraat en Predikherenlei te Gent.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

DE HEER VAN OOTEGHEM **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, door de Luikse firma „Promotion et Entreprises” werd een aanvraag ingediend tot het oprichten van een gebouwencomplex Ter Veld op de hoek Veldstraat, Van Stopenberghestraat en Predikherenlei 3, 4, 11 te Gent.

Aangezien de hoek Veldstraat-Van Stopenberghestraat een integrerend deel uitmaakt van het stadsgezicht dat de Korenmarkt ongetwijfeld is en aangezien de Predikherenlei behoort tot het wereldberoemde panorama dat men vanop de Sint-Michielsbrug kan bewonderen, kunt u niet onverschillig staan ten overstaan van plannen om het bouwkundig hart van Gent grondig te vernielen. Dezelfde firma heeft de Korte Meer lelijk toegetakeld door het optrekken van een parking. Op dit ogenblik is een ander bedrijf bezig de Sint-Michielsstraat te verknoeien door aan het Sint-Amandusinstituut het uitzicht van een moderne fabriek te geven.

Dit alles schijnt erop te wijzen dat bij het Bestuur van Stedebouw ofwel de wil ofwel de macht ontbreekt om het bouwkundig erfgoed van Gent te beveiligen.

Mag ik derhalve vernemen wat u in het algemeen en in de zaak Ter Veld in het bijzonder beoogt te ondernemen om een verdere aftakeling van de kuip van Gent te verhinderen ?

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW R. DE **BACKER-** VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb de eer het geachte lid mede te delen dat mij reeds enkele maanden geleden werd gemeld dat de Luikse firma „Promotion et Entreprises” plannen had om een gebouwencomplex Ter Veld op te richten in de kuip van Gent. Onmiddellijk heb ik dan ook aan de Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen de opdracht gegeven deze plannen te onderzoeken en ze in vergadering van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen te bespreken. Deze bespreking in de schoot van de Koninklijke Commissie vond plaats op 2 september jl.

De Koninklijke Commissie kwam tot de volgende besluiten.

Ten eerste, er kan niet worden ingestemd met de sloping van de neo-gothische gevel op de hoek van de Veldstraat en de Van Stopenberghestraat.

Ten tweede, er kan eveneens niet worden ingestemd met de sloping van de Predikherenlei nr. 1, midden XIX-eeuwse gevel.

Ten derde, dezelfde opmerking geldt voor het gebouw gelegen Predikherenlei 11, een belangrijke begeleidingsarchitectuur.

Ten vierde, onaanvaardbaar is de buitengebruikstelling van de Nodenaysteeg en Boeksteeg, historisch gegroeid stratenpatroon.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen heeft op basis van deze vier besluiten bezwaar aangetekend tegen het project en na onderhandeling met de promotor was deze ermee akkoord een alternatief plan uit te werken dat de stadskernherwaardering in de hand moet werken in plaats van er afbreuk aan te doen. Wij wachten momenteel op deze nieuwe plannen.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Mondelinge vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nationale Opvoeding over de beslissing luidens welke het Nederlandse HAVO-diploma niet meer gelijk wordt gesteld met het Belgische diploma van secundair onderwijs.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer M. Coppieters tot de Minister van Nationale Opvoeding over de beslissing luidens welke het Nederlandse HAVO-diploma niet meer gelijk wordt gesteld met het Belgische diploma van secundair onderwijs.

De heer Coppieters heeft het woord.

DE HEER M. COPPIETERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, geachte collega's, in de vakantiemaand augustus werd door de Belgische Minister van Nationale Opvoeding de beslissing genomen dat het Nederlandse HAVO-diploma niet meer wordt gelijkgesteld met het Belgische diploma van secundair onderwijs, waardoor Nederlandse HAVO-scholieren die in België willen komen studeren niet meer rechtstreeks toegelaten worden tot instellingen van hoger onderwijs alhier.

Blijkens een schriftelijke vraag van het lid Dees van de Tweede Kamer, heeft deze beslissing in Nederland enige beroering verwekt. In zijn op 1 oktober 1976 ingezonden vraag verzoekt de heer Dees de Minister van Onderwijs mede te delen of de beslissing a) tot stand is gekomen in overleg en/of in overeenstemming met Nederlandse instanties, b) gebaseerd is op een grondige evaluatie van de waarde van het HAVO-diploma, c) past in het beleid van bilaterale samenwerking zoals dat ook op het gebied van onderwijs en wetenschappen tussen Nederland en België is ontwikkeld, d) aanleiding geeft tot nader overleg met zijn Belgische collega.

Op 21 oktober jl. heeft minister Van Kemenade medegegeend de vraag niet te kunnen beantwoorden binnen de gebruikelijke termijn omdat de beantwoording overleg eist in België en Nederland.

Graag zou ik van de geachte Minister vernemen of uit deze bevreemdende mededeling van zijn Nederlandse collega moet worden afgeleid dat er aan de beslissing van de Belgische bewindslieden geen overleg met de Nederlandse regering is voorafgegaan. De geachte Minister gelieve mij tevens mede te delen op grond van welke overwegingen deze beslissing werd genomen.

DE VOORZITTER : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de beslissing om het Nederlandse HAVO-diploma niet meer gelijk te stellen met het Belgische diploma van secundair onderwijs is wel degelijk gesteund op overleg met de Nederlandse autoriteiten,

De Belgisch-Nederlandse Subcommissie voor Gelijkwaardigheid van diploma's en Civiel Effect belastte immers een werkgroep met het onderzoek naar de gelijkwaardigheid van dit diploma met de Belgische titel van secundaire studiën. De aanleiding daartoe was dat de bestaande regeling in België tot de ongewenste situatie had geleid dat HAVO-gediplomeerden aan een diploma in België het recht ontleenden van toegang tot het examen ter verkrijging van het bekwaamheidsgetuigschrift dat toegang verleent tot het hoger onderwijs in België en via deze omweg zich konden laten inschrijven aan een universiteit in Nederland voor het volgen van een universitaire studie waartoe hun HAVO-diploma hun niet het recht geeft. Deze werkgroep — en ik bedank de heer Coppieters voor zijn aandacht — vergaderde tweemaal, namelijk op 12 april 1976 te Brussel en op 13 mei 1976 te 's Gravenhage. De werkgroep kwam tot de volgende conclusies.

Ten eerste, het kennisniveau van de bezitter van het HAVO-diploma in Nederland kan nagenoeg gelijk geacht worden aan dat van de bezitter van het getuigschrift van hoger secundair onderwijs, zonder maturiteitsexamen in België.

Ten tweede, naar analogie met de toestand in Nederland wordt voorgesteld de HAVO-gediplomeerden met een diploma zonder wiskunde toe te laten tot het vijfde leerjaar van het Belgisch hoger secundair onderwijs en met het diploma met wiskunde toe te laten tot het zesde leerjaar van het hoger secundair onderwijs, algemeen vormend en technisch secundair onderwijs.

Ten derde, de HAVO-afgestudeerde is toelaatbaar tot een van de vormen van het hoger onderwijs-korte type in België.

Ten vierde, de hoger secundair onderwijs afgestudeerde is afhankelijk van de door de betrokkene gekozen opties, toelaatbaar tot een van de vormen van het hoger beroepsonderwijs in Nederland.

De Belgische Commissie voor Homologatie van de diploma's van het secundair onderwijs die inzake het verlenen van de gelijkwaardigheid bevoegd is tot advisering, heeft tengevolge van bovenstaande conclusies een onderzoek ingesteld over de gelijkwaardigheid van het vijfde leerjaar van het Belgisch algemeen secundair en technisch secundair onderwijs met het HAVO-programma. Dit onderzoek was vooral gesteund op de respectievelijke leerprogramma's. Dit onderzoek leidde tot volgend besluit. Ik citeer :

„Na grondige studie van het programma van 1975 blijkt dat de leerplannen van de onderscheidene vakken van het eindexamen HAVO liggen op het niveau van het vijfde leerjaar van som-

mige studierichtingen en afdelingen van het Belgisch algemeen secundair onderwijs en het technisch secundair onderwijs. Daarbij werd ook vastgesteld dat meerdere onderdelen van het HAVO-programma liggen op het niveau van het zesde leerjaar, enkele ook op het niveau van het vierde leerjaar. In het examenprogramma van het Belgische vijfde leerjaar zitten echter altijd drie examenvakken meer dan in het HAVO-examenpakket met welke studierichting en/of afdeling van het Belgische vijfde leerjaar het gelijkwaardig zou kunnen zijn. Voor een beperkt aantal HAVO-examenpakketten kan aansluiting gevonden worden bij een aantal afdelingen en studierichtingen van het zesde leerjaar. Een pakket zonder wiskunde kan nergens in een zesde leerjaar opgevangen worden. De andere samenstellingen kunnen niet direct met een studierichting of afdeling worden overeengebracht, zodat een onderzoek van het individueel dossier noodzakelijk is om uit te maken naar welk vijfde leerjaar van het algemeen secundair of het technisch secundair onderwijs de houder van het HAVO-diploma zou kunnen verwezen worden zoals wordt gedaan met de vijfdejaarsleerlingen die van type wensen te veranderen en niet de gepaste richting vinden.” Tot daar mijn citaat uit de conclusie van de Belgische Commissie voor Homologatie van de diploma's van het secundair onderwijs.

Bovenstaande conclusies liggen dan meteen aan de grondslag van de beslissing de HAVO-diploma's niet meer gelijk te stellen met het Belgisch diploma van secundair onderwijs en derhalve geen toelating *de plano* meer te verlenen tot het hoger onderwijs van het lange of het korte type.

Ik wijs erop dat de HAVO-gediplomeerden, conform de Belgische reglementering voor de toelating tot het hoger onderwijs, nog altijd de mogelijkheid hebben een toegangsexamen af te leggen.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

3. Mondelinge vraag van de heer J. Somers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toepassing van het Cultuurpactdecreet op de aanwerving van personeelsleden bij de Belgische Radio en Televisie.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer J. Somers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de toepassing van het Cultuurpactdecreet op de aanwerving van personeelsleden bij de Belgische Radio en Televisie.

De heer Somers heeft het woord.

DE HEER J. SOMERS (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, het Cultuurpactdecreet van 28 januari 1974 en de Cultuurpactwet van 16 juli 1973 bepalen in artikel 20 dat de aanwerving, de aanwijzing, de benoeming en de bevordering van het statutair, het tijdelijk en het onder contract aangeworven personeel met culturele functies in alle openbare instellingen, besturen en diensten van het cultuurbeleid moeten geschieden volgens de beginselen van het Cultuurpact.

Dat de Instituten van de Belgische Radio en Televisie onder deze bepalingen vallen lijkt geen twijfel. Uit artikel 19 van het Cultuurpactdecreet blijkt immers rechtstreeks dat de Instituten van de Belgische Radio en Televisie als een dergelijke instelling moeten worden beschouwd.

De memorie van toelichting bij de Cultuurpactwet van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, stuk 633 van 1972-1973, nr. 1, bepaalt bovendien bij artikel 20 duidelijk dat dit artikel reeds van toepassing is op de BRT-RTB.

Mogelijke bezwaren tegen het grondwettelijk karakter van de bepalingen van dit artikel werden door de Raad van State duidelijk weerlegt via het arrest Leenaerts van 25 juli 1968. Nochtans werd in het recente koninklijke besluit van 22 september 1976 betreffende de aanwerving van personeelsleden bij de Instituten van de Belgische Radio en Televisie helemaal geen rekening gehouden met de bepalingen van het Cultuurpact. Uit de aanhef van het nieuwe koninklijk besluit komt tot uiting dat onze Ministers van Cultuur liever rekening houden met adviezen van de syndicale raden en het akkoord van de Staatssecretaris voor het Openbaar Ambt dan met de verplichtingen hun bij wet en decreet opgelegd, een decreet dat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers unaniem en in de Senaat en de Nederlandstalige Cultuurraad respectievelijk met slechts 2 en 1 onthouding werden goedgekeurd.

Graag zou ik dienaangaande van mevrouw de Minister vernemen : ten eerste, waarom de verwijzing naar de Cultuurpactwet en het Cultuurpactdecreet niet werd opgenomen in de aanhef van het koninklijk besluit van 22 september 1976 betreffende de aanwerving van personeelsleden bij de Instituten van de Belgische Radio en Televisie ; ten tweede, waarom zij de verplichtingen haar opgelegd door het Cultuurpact negeert ; ten derde, op welke wijze mevrouw de Minister de evenwichtige vertegenwoordiging tussen de verschillende representatieve strekkingen, zoals bepaald in artikel 20 van het Cultuurpactdecreet van 28 januari, denkt te verwezenlijken.

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het lijkt mij nuttig, zelfs noodzakelijk, eerst even het hoe en het waarom van het koninklijk besluit van 22 september 1976 betreffende de aanwerving van personeelsleden bij de Instituten van de Belgische Radio en Televisie uiteen te zetten.

Dit besluit werd genomen in uitvoering van artikel 51 van de wet van 28 december 1973 met betrekking tot de budgettaire voorstellen 1973- 1974. Artikel 51 van voornoemde wet stelt nieuwe regelen vast inzake de controle op de aanwervingen bij de ministeries, bij de openbare instellingen, ononderworpen aan de wet van 16 maart, en bij alle door de Koning aangewezen instellingen van openbaar nut en openbare diensten.

Aangezien de Instituten van de Belgische Radio en Televisie aan de wet van 16 maart 1954 onderworpen zijn, is deze regeling op hen van toepassing.

Wat houdt artikel 51 nu in ? Dit artikel bepaalt in hoofdzaak dat alle aanwervingen uitsluitend mogen geschieden volgens de regelen van het statuut van het personeel. Van deze strenge maatregel kan alleen worden afgeweken indien de Koning hiertoe voor specifieke gevallen en onder welbepaalde voorwaarden andere aanwervingsmogelijkheden voorziet.

Hoe gebeurde nu de aanwerving bij de Instituten vóór de wet van 28 december 1973 van kracht werd ? De Instituten namen vaste personeelsleden in dienst en benoemden ze in hun organieke kaders. Deze personeelsleden bevinden zich in een reglementair dienstverband. In de kaders die tot nog toe werden vastgelegd op voorstel van de Instituten werden een aantal betrekkingen niet opgenomen die nochtans voor de werking van de radio en televisie-instellingen noodzakelijk zijn. Voor een aantal culturele en artistieke functies hebben de Instituten immers steeds aanvullend personeel in dienst genomen omdat het om een of andere reden niet aangevoelen was dit personeel in het definitief kader op te nemen. Dit personeel valt onder het principe van het bediendencontract met onbepaalde of bepaalde duur. Het statuut van het personeel van de Instituten waarvan de beschikkingen vóór de komst van de televisie genomen werden, dekt slechts onvolkomen dit type van aanwervingen.

Het koninklijk besluit van 22 september 1976 kwam er dus omdat het statuut van het personeel niet in alle aanwervingsmogelijkheden voorzag die voor een goede werking van de omroep noodzakelijk zijn.

Wat bepaalt nu het koninklijk besluit ? Het be-

paalt ten eerste dat elke aanwerving bij de Insti-
tuten afhankelijk is van een voorafgaande mach-
tiging door het Ministerieel Comité voor Begro-
ting. Het is overduidelijk dat het hier om een aan-
tal betrekkingen gaat en niet om de personen die
voor die functies zullen worden aangeworven. Ten
tweede stelt het dat bij contract aanvullend perso-
neel kan worden aangeworven, inzonderheid voor
functies inzake creatie en artistieke en wetenschap-
pelijke produkties in verband met de uitzendingen
van radio en televisie. Verder bepaalt het wat er
bij een eventuele onregelmatige benoeming dient
te gebeuren.

Waarom is er in de aanhef van het besluit geen
verwijzing naar Cultuurpact of Cultuurpactwet of
Cultuurpactdecreet ? Conform de beginselen van
de wetgevingstechniek diende in het besluit niet
te worden verwezen naar de Cultuurpactwet van
16 juli 1973, noch naar het Cultuurpactdecreet
van 28 januari 1974, aangezien de Koning *in casu*
niet is opgetreden in uitvoering of op grond van
die wet en/of dat decreet.

Bij het nalezen van artikel 51 van de wet van
28 december 1973 zal men trouwens vaststellen
dat deze bepalingen uitsluitend betrekking heb-
ben op de budgettaire controle van de aanwer-
ving van personeel door de overheid. Als dus-
danig ontsnapt deze materie aan de culturele aan-
gelegenheden zoals bedoeld door artikel 2 van
de wet van 21 juli 1971 betreffende de bevoegd-
heid en de werking van de Cultuurraad en artikel
2 van de wet en het decreet betreffende het Cul-
tuurpact. Het spreekt vanzelf dat binnen het raam
van die budgettaire reglementering de beheersor-
ganen van BRT en RTB gehouden zijn de bepa-
lingen van de Cultuurpactwetgeving na te leven.

Waar het geachte lid vraagt hoe ik de evenwicht-
tige vertegenwoordiging tussen de verschillende re-
presentatieve strekkingen denk te verwezenlijken,
kan ik vermelden dat op 9 april 1973 een decreet
werd genomen -dat de Raad van Beheer van de
BRT volgens de evenredige vertegenwoordiging
in de Cultuurraad samenstelt. De Cultuurraad zelf
benoemt de leden van deze Raad. Ook de samen-
stelling van de bij de omroep bestaande raadge-
vende commissies gebeurt volgens het Cultuur-
pact. In het ontwerp van decreet betreffende de
Belgische Radio en Televisie - Nederlandse uit-
zendingen - dat nog deze morgen in de Commis-
sie voor. radio en TV werd onderzocht, wordt
eveneens voor de samenstelling van de Raad van
Beheer, van commissies, van verdeling en toeken-
ning van de zendtijd naar de Cultuurpactwet en
het decreet verwezen.

Wat ten slotte de benoemingen zelf betreft, is
de Raad van Beheer, waarvan de leden door de
Cultuurraad worden aangewezen, bevoegd. De wet
van 18 mei 1960 bepaalt immers in artikel 13

dat de leden van het uitzendingsinstituut door de
Raad van Beheer worden benoemd. Het ontwerp
van decreet herneemt in artikel 17 deze bepaling.

Ik kan het geachte lid verzekeren dat ik nauw-
keurig toezie op de strikte naleving van de Cul-
tuurpactwetgeving in deze.

De aanwerving van personeelsleden dient te ge-
beuren zoals de wet en het decreet bepalen in het
raam van de statutaire bepalingen van het per-
soneel.

DE VOORZITTER: Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Coucke c.s. betreffende de toekenning van weddetoelagen aan sportfunctionarissen werkzaam in erkende sportcentra die de sport en de sportieve vrijetijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen - 13 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 6.

Voortzetting van de artikeisgewijze bespreking.

DE VOORZITTER : Aan de orde is nu de be-
raadslaging en stemming over het aangehouden
artikel 8 van het voorstel van decreet van de heer
Coucke betreffende de toekenning van weddetoelagen
aan sportfunctionarissen werkzaam in erken-
de sportcentra die de sport en de sportieve vrije-
tijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap
bevorderen.

Collega's, tijdens de vorige plenaire vergadering
werden zowel de algemene bespreking als de arti-
kelsgewijze bespreking afgehandeld, met uitzon-
dering van artikel 8, dat werd teruggezonden naar
de commissie. Met toepassing van artikel 14,
nr. 3, van het Reglement van Orde, zal de ver-
slaggever hierover mondeling verslag uitbrengen.

Wenst de heer Adriaensens het woord te voeren ?

De heer Adriaensens heeft het woord.

DE HEER H. ADRIAENSENS, verslaggever
(*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte
collega's, ten einde geen tijd te verliezen besloot
de commissie een mondeling verslag uit te bren-
gen over de twee vergaderingen die gewijd wer-
den aan de nieuwe bespreking van artikel 8.

Deze twee vergaderingen werden dus besteed aan
de correctie van de tekst van artikel 8 van het
voorstel van decreet van de heer Coucke betref-
fende de toekenning van weddetoelagen aan sport-
functionarissen.

Tijdens een eerste vergadering werd erop gewe-
zen dat deze tekstaanpassing noodzakelijk is ge-
zien in artikel 8 een terminologie wordt gebruikt

die, bij toepassing in de praktijk, tot problemen kan leiden.

Het is met name zo dat de bepaling „dat de Koning de voorwaarden tot aanwerving en het statuut van de sportfunctionarissen bepaalt” in tegenspraak is met artikel 84 van de gemeentewet. De gemeentelijke autonomie wordt verder aange- tast door artikel 8, waar dit voorziet dat de over- heid de sportfunctionarissen benoemt op voorstel van de Raad van Bestuur.

Een derde opmerking was, dat de bepalingen van artikel 8 in tegenspraak waren met de artikelen 12 tot 14 van de eerste na-fusiewet van 29 juni 1976. Hierbij wordt immers een wervingsstop voorzien van drie jaar, in alle nieuwe functies.

Dit laatste probleem is nu opgelost door het koninklijk besluit van 27 oktober 1976, verschenen in het Staatsblad van 10 november jl. In arti- kel 2 van dit koninklijk besluit worden de sport- installaties vermeld bij de diensten waarvoor de gemeenteraad kan beslissen tot aanwerving bij afwijking van artikel 12 van de wet van 29 juni 1976.

Wat dan artikel 8 paragraaf één betreft, waarvan de tekst vroeger luidde als volgt : „De Koning bepaalt de voorwaarden tot aanwerving en het statuut van de sportfunctionarissen belast met de animatie. . .” werd na bespreking van de verschil- lende nieuwe formuleringen met algemeenheid van stemmen volgende tekst aanvaard : „De Koning bepaalt de voorwaarden waaraan de sportfunc- tionarissen belast met de animatie moeten vol- doen om voor betoelaging in aanmerking te kom- men”. Deze tekst werd door uw commissie met algemeenheid van stemmen aanvaard.

De commissie is het erover eens dat de gemeen- teraad uitsluitend bevoegd is voor het aanstellen van functionarissen. De formule „op voorstel” van de Raad van Bestuur op de vierde lijn van deze paragraaf betekent echter dat de gemeen- raad enkel dergelijk voorstel kan aanvaarden of verwerpen. Bovendien gaat dit voorstel uit van een organisme waarin ook niet-gekozenen zitting hebben.

Uw commissie was het er dan ook over eens de woorden „op voorstel” te vervangen door „na advies”. De beslissingsmacht van de gemeente wordt aldus geëerbiedigd. Ook deze tekstwijzi- ging werd unaniem aanvaard.

DE VOORZITTER : Dames en heren, mag ik er U op attent maken dat de nieuwe tekst van arti- kel 8 werd rondgedeeld.

Artikel 8 luidt thans als volgt :

§ 1. De Koning bepaalt de voorwaarden waaraan de sportfunctionarissen belast met de animatie

moeten voldoen om voor betoelaging in aanmer- king te komen.

§ 2. De sportfunctionarissen belast met de anima- tie die tewerkgesteld worden in een sportcentrum beheerd bij toepassing van artikel 4, **3e**, a), van dit decreet, worden benoemd door de overheid, na advies van de Raad van Bestuur.

§ 3. De sportfunctionarissen belast met de ani- matie die tewerkgesteld worden in een **sportcen- trum** bij toepassing van artikel 4, **3e**, b), van dit decreet, worden benoemd door de Raad van Be- heer van de vereniging zonder winstoogmerk waaraan het beheer over het sportcentrum is toe- vertrouwd.

§ 4. De aanstelling van de sportfunctionarissen belast met de animatie wordt ter kennis gebracht van de Minister van Nederlandse Cultuur in de door hem voorgeschreven vorm.

Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Diegenant heeft het woord.

DE HEER A. DIEGENANT : Mijnheer de Voor- zitter, ik wens enkel te zeggen dat onze fractie zich aansluit bij hetgeen de heer verslaggever daar- net komt te zeggen en dat wij dus akkoord gaan met de wijziging van artikel 8 zoals door hem werd vermeld.

DE VOORZITTER : Zijn er nog andere opmer- kingen ? (**neen**). Dan is artikel 8 aangenomen en is de artikelsgewijze bespreking gesloten.

De naamstemming over het geheel van het voor- stel van decreet zal in de loop van deze verga- dering plaatshebben.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Rom- baut c.s. tot organisatie van de Vlaamse interuni- versitaire samenwerking - 12 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 4.

Algemene bespreking.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van de heer L. Rombaut c.s. tot organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Leemans, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER E. LEEMANS, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, waarde colle- ga's, dit voorstel van decreet waarvan de eerste versie meer dan drie jaar geleden werd neerge- legd, heeft inderdaad via diverse herformulerin- gen in zekere zin reeds een hele geschiedenis ach-

ter de rug. Wij zijn aan de vierde versie toe en ik geloof dat deze opeenvolgende voorstellen en ook de tekst die vandaag ter goedkeuring wordt voorgelegd, alleen mogen gezien worden als een positieve bijdrage van iedereen om dit zo belangrijke probleem van de interuniversitaire samenwerking gestalte te geven.

Niemand zal dan ontkennen, en dit is voldoende gebleken gedurende de laatste tien jaar, dat het probleem van de samenwerking tussen de universiteiten in het algemeen, en zeker de samenwerking tussen de universiteiten van eenzelfde cultuurgemeenschap, een zeer belangrijk probleem is.

Op deze tribune, en ook in de Senaat, zijn zeer belangrijke politieke beslissingen genomen met betrekking tot de spreiding en de financiering van het universitair onderwijs. We hebben herhaaldelijk wetgevend werk verricht, maar ik geloof dat iedereen steeds meer overtuigd geraakt dat inderdaad de spontane samenwerking tussen de universiteiten wel eens belangrijker zou kunnen blijken dan sommig wetgevend werk om het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek in efficiënter banen te leiden.

Overigens, de universiteiten, met name de Vlaamse universiteiten, zijn ons voorgegaan en hebben de facto reeds vormen van samenwerking nagestreefd die inderdaad borg stonden voor bepaalde vormen van overleg die misschien niet altijd resulteerden in het concreet beleid, maar in ieder geval een duidelijke uitdrukking waren van een wil tot samenwerken die, meen ik, alleen maar ons universitair onderwijs kunnen ten goede komen.

Het is voortbordurend op dit feitelijke bestaan van de VLIR dat hier wetgevende initiatieven werden genomen.

Uit de diverse ontwerp-teksten die achtereenvolgens werden neergelegd mag blijken dat een decreet over onderwijsmateries in het algemeen en voor het universitair onderwijs in het bijzonder, geen eenvoudige aangelegenheid is. In het voorstel van decreet, zoals het, na overleg in de commissie, nu aan uw goedkeuring wordt voorgelegd, wordt daarom uitdrukkelijk verwezen naar het feit dat dit voorstel uiteraard moet kaderen binnen artikel 59 bis, paragraaf 2, van de Grondwet, voor wat de onderwijsbevoegdheid van deze Cultuurraad betreft. Bovendien moet worden aangestipt dat de VLIR in hoofdzaak slechts een adviserende bevoegdheid heeft naast het bevorderen van de samenwerking en het overleg tussende universiteiten.

Het is dus eigenlijk een lange bezinningsperiode en een vruchtbare gedachtenwisseling binnen de commissie die ons uiteindelijk tot deze teksten hebben gebracht, ook al moet hier misschien even terloops worden aangestipt dat zelfs nu nog bij

artikel één een amendement is neergelegd omdat nog niet voldoende duidelijk gesteld was wie precies de inrichting van openbaar nut opricht. Ik begrijp dat de Minister van Nationale Opvoeding dit in de teksten nader wenst gepreciseerd te zien. Voorop blijft, en U merkt het wel in het verslag en dus ga ik daarop niet nader in, de constitutionele vraag staan : Wat is de bevoegdheid van de Cultuurraad ten aanzien van het universitair onderwijs ?

Deze vraag is met verwijzing naar artikel 59 bis, paragraaf 2, in principe beantwoord. Maar de praktijk zal de leefbaarheid en de vitaliteit van dit orgaan moeten bewijzen.

De subtiele onderscheidingen die soms aangebracht worden, met name ten aanzien van het al dan niet in het onderwijs geïntegreerd onderzoek, lijken mij soms wat ver gezocht.

Ik denk dat iedereen in deze vergadering uiteindelijk het met mij eens zal zijn om te zeggen dat dit inderdaad slechts een start is. Wij hopen met de tijd tot een orgaan te komen dat nog meer efficiënt over de middelen zal beschikken om tot een reële coördinatie te komen tussen de Vlaamse universiteiten, zowel inzake onderwijs als inzake onderzoek.

Want, wat ook aan besparingsproblematiek of aan rationaliseringsproblematiek in hoge Vergaderingen mag worden geformuleerd ten aanzien van het universitair onderwijs, uiteindelijk zal de grootste besparing toch voorkomen uit de spontane samenwerking tussen de diverse betrokken instellingen, zeker van een en dezelfde cultuurgemeenschap. Dit gesprek tussen de universiteiten, mede onder het toezicht en ook via een recht op informatie van deze hoge Vergadering, te bevorderen is uiteindelijk wel de bedoeling van dit decreet. We kunnen het belang hiervan niet onderschatten.

Alle leden van uw Commissie van nationale opvoeding waren het er — zo meen ik althans — over eens om de noodzaak van deze samenwerking, van deze coördinatie en van dit adviesrecht, te onderschrijven, niet alleen omdat inderdaad in de praktijk de VLIR reeds bestaat maar vooral om aan dit orgaan een formeel statuut te geven en bovendien een formele band naar dit hoge orgaan te leggen.

Misschien is het niet direct duidelijk wat dit nieuwe orgaan als eigen specifieke bevoegdheden heeft naast een op te richten hoge raad voor het hoger onderwijs of een reeds bestaande adviescollege van rectoren. Wij hopen niettemin dat uit de feiten zal blijken dat deze VLIR een eigen plaats kan innemen en dat hij mettertijd wellicht meer het feitelijke overleg tussen de universiteiten zal bevorderen dan hogergenoemde organen waarvan

men zich soms kan afvragen of zij, naar een rationele uitbouw van de universiteiten toegezien, inderdaad nog efficiënt functioneren. Voorlopig blijft het bij coördinatie en bij advies. Over de inhoud van de te verstrekken adviezen blijft een discussie bestaan alsmede over de vraag tot wie deze adviezen dienen worden gericht. Evident dat deze adviezen in eerste instantie gericht zijn tot de Minister van Nationale Opvoeding, maar de Minister heeft zich bereid verklaart ook aan deze Cultuurraad regelmatig en minstens om het jaar daaromtrent verslag uit te brengen.

De financiering van de VLIR gebeurt bij conventie maar andere inkomsten zijn uiteraard niet uitgesloten.

Mijnheer de Voorzitter, wanneer U de tekst, zoals aangenomen door de commissie, doorneemt, zal U merken dat die acht artikelen omvat waarin eigenlijk gewoonweg een kader wordt geschetst waarbinnen deze Vlaamse interuniversitaire raad als een erkend orgaan van deze hoge vergadering kan functioneren. Het is dus inderdaad een kaderwet. Feitelijk overleg zal daarbij misschien belangrijker blijken te zijn dan de letter van deze kaderwet.

Ik durf de hoop uitspreken dat dit feitelijk overleg wel eens een begin zou kunnen zijn van een meer — ik durf dat zo wel formuleren — verantwoord beleid, zowel inzake onderwijs als onderzoek binnen de Vlaamse cultuurgemeenschap. Ik blijf inderdaad overtuigd dat datgene wat als samenwerking kan ontstaan binnen deze Vlaamse Cultuurgemeenschap tussen de universiteiten wellicht belangrijker zal blijken te zijn voor de toekomst dan welk wetgevend werk ook. **(Applaus bij leden van verschillende partijen)**

DE VOORZITTER : De Minister van Nationale Opvoeding heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooreerst wens ik de verslaggever voor zijn voortreffelijk verslag te danken.

Ik wil speciaal de aandacht van de Cultuurraad vestigen op het feit dat het hier gaat over een voorstel van decreet dat reeds een ganse geschiedenis achter de rug heeft. Het is een voorstel van decreet waaraan de vier fracties, in deze Cultuurraad vertegenwoordigd, gemeenschappelijk hebben gewerkt. Uit het verslag van de geachte heer Leemans blijkt dat de regering zeer actief is opgetreden en dat de commissie onder leiding van senator De Bondt hier een uitstekend werk — misschien voorzichtig bekeken — heeft gepresteerd.

Het loont de moeite na te kijken hoe het voorstel tot decreet evolueerde.

Toen de heren Dua, Rombaut, Pede en **Jorissen** het voorstel indienden, was het een voorstel van kaderdecreet dat de interuniversitaire samenwerking inzake post-graduaatonderwijs beoogde. Men had ontdekt dat het goed zou zijn met drie volledige en vijf onvolledige universitaire instellingen in het Nederlandstalig landsgedeelte, een coördinatie op het gebied van de derde cyclus tot stand te brengen. Later, bij middel van amendementen van dezelfde heren senatoren kwam men tot een veel complexer geheel. Het was een orgaan van Vlaamse interuniversitaire samenwerking, door middel van een organisme van openbaar nut en men beoogde de oprichting van een rechtspersoon die het geheel van de interuniversitaire samenwerking met zich zou brengen.

De Raad van State, hieromtrent geraadpleegd had enkele bezwaren gekoppeld aan artikel 17 van de Grondwet zodat, na een reeks amendementen waaronder deze van de heren Flamant en **Bonnell** die een nieuw voorstel inhielden, uiteindelijk het huidige voorstel tot stand kwam op 5 mei 1974.

Op die laatste tekst werd het werk van de commissie ad rem gepresteerd. Tijdens die besprekingen werd de bemerking gemaakt dat bij de bevoegde commissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers het wetsontwerp nummer 4 18 nog steeds hangende is. Dat ontwerp werd door een voorgaande regering ingediend en omvat de samenstelling van de Vaste commissies van de Academische Graden, waardoor een Hoge Raad voor beide landsgedeelten zou geïnstitutionaliseerd worden. Men kan aannemen dat die Hoge Raden in kwestie zich hoofdzakelijk zullen bezig houden met de structuur van de universiteiten en de universitaire instellingen, waarvoor de bevoegdheid nog steeds bij de nationale wetgever ligt.

Ik heb met aandacht naar de geachte verslaggever geluisterd. De hoop die hij heeft uitgedrukt wens ik te delen. Inderdaad, tenzij in ogenblikken van grote spanningen zoals we die hebben gekend bij het afstemmen van het luik over de universitaire financiering en de controle, dat uiteindelijk de wet van 15 januari 1976 is geworden, is er wel een soort spontane samenwerking tussen onze universiteiten en onze universitaire instellingen. Maar eindelijk zal de Cultuurraad kunnen antwoorden aan de verzuchtingen van de universiteiten die steeds hebben gevraagd over de middelen te beschikken om een samenwerking en een samenhangigheids gestalte te geven, de collectieve belangen van de vele universitaire instellingen te behartigen, de samenwerking tussen die instellingen en het contact tussen de studenten en afgestudeerden van de instellingen te bevorderen, het organiseren van post-graduaat onderwijs en

overlappingsen te vermijden. De coördinatie van de werken van die instellingen en het gemeenschappelijk werk dat zij samen kunnen presteren is van belang, te meer daar sommige indicaties in de wet van 15 januari 1976 deze samenwerking kunnen bevorderen.

De leden zullen zich herinneren dat voor kleinere cursussen — klein in aantal leerlingen of studenten die ze volgen — wij hebben beslist dat er maar uitzonderingen mogelijk waren in de tweede of derde cyclus, wanneer ze slechts in één universiteit of universitaire instelling per **landsge-deelte** zouden georganiseerd zijn.

Wij hebben aanmoedigingselementen en aanmoedigingsteams gepland in de universitaire samenwerking, waarbij wij speciaal hopen dat door rationalisatie van sommige specialisaties en het vermijden van dubbel gebruik, wij tot een optimalisatie van onze universitaire politiek in Vlaanderen zullen kunnen komen.

Het is verheugend te vernemen dat de universiteiten samenwerken in verband met concrete problemen, zoals een gemeenschappelijk rekencentrum of een computerstelsel voor het behandelen van sommige personeelsproblemen. Het kan echter ook een teken aan de wand zijn dat ze een eerder afwachtende houding aannemen tot door dit decreet het kader kan tot stand komen dat nodig is voor deze universitaire samenwerking.

Ik hoop dat wij door dit voorstel, dat toch bijna vier jaar van bezinning in de schoot van de Cultuurraad en van de dito commissie heeft gekend, eindelijk aan de — ik zou bijna durven zeggen informele — wens van de universiteiten zijn tegemoet gekomen. Ik hoop eveneens dat, eens dit instrumentarium ter beschikking van de universiteiten en de universitaire instellingen, zij dit zeer nuttig en positief zullen gebruiken.

De dialoog die tot stand kan en moet komen over de verschillende verslagen die wij aan deze Cultuurraad dienen mede te delen zal, naar ik hoop, een bijkomend beleidselement zijn voor het oplossen van deze complexe problemen, waar tegelijkertijd de afweging tussen de bevoegdheden van de Cultuurraad en deze welke het nationale Parlement nog steeds heeft behouden enerzijds, en het benutten van de financiële mogelijkheden die wij ter beschikking van de universiteiten kunnen stellen alsmede de resultaten daarvan, twee grote polen van activiteit zijn, die hier in deze Cultuurraad met grote zorg maar ook met betere documentatie zouden kunnen worden gevolgd.

Het maakt me gelukkig dat, na vele maanden, dit initiatief van collega's op alle banken en van alle fracties die in deze Cultuurraad zijn vertegenwoordigd, eindelijk gestalte heeft gekregen en ik hoop dat straks de drie amendementen die de

regering heeft ingediend, zonder moeite door deze Cultuurraad zullen worden goedgekeurd.

Laten we hopen dat de Vlaamse interuniversitaire raad, misschien bescheiden in zijn doelstellingen, een nieuw tijdperk ten bate van onze universitaire jeugd moge inluiden. **(Applaus op verschillende banken)**

DE VOORZITTER : De heer Vandemeulebroucke heeft het woord.

DE HEER J. VANDEMEULEBROUCKE **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, geachte collega's, deze VLIR is in feite een zeer belangrijke stap, die een verruiming brengt van de voorstellen gedaan vanaf 1973 tot op heden.

We weten dat de VLIR, zoals hij in het voorstel van de heer Rombaut aan ons wordt voorgedragen, in feite nog zeer beperkte bevoegdheid heeft. U weet dat wij van mening zijn dat deze bevoegdheid in elk geval zou moeten verruimd worden. Indien dit niet kan ingevolge de beperkingen van artikel 59 bis paragraaf 2, zou de Minister toch dermate ermee moeten rekening houden dat de VLIR bestaat en werkt en dat de VLIR adviezen zou kunnen geven op alle mogelijke terreinen van het universitaire leven. Ook zou de Minister zeer duidelijk moeten rekening houden met het bestaan van deze adviezen.

Oorspronkelijk was de vraag gesteld in hoeverre de VLIR adviezen zou kunnen verstrekken over materies zoals bijvoorbeeld de open universiteit. Hierop werd door de commissie positief geantwoord. De commissie was eveneens van oordeel dat de VLIR niet alleen adviezen zou uitbrengen over de uitbouw van de samenwerking maar eveneens over de organisatorische uitbouw, met name over de oprichting van nieuwe afdelingen en de afschaffing van een aantal onderbezette afdelingen, ten einde tot een belangrijke rationalisatie en een meer verantwoord beleid inzake het hoger onderwijs te kunnen komen.

Dat de VLIR een noodzaak was bewijst toch in elk geval de officieuze bijeenkomst van de VLIR die met enkele leden van de commissie werd belegd op 29 april van dit jaar. **Dat** gesprek met de rectoren, mijnheer de Minister, was toch uitzonderlijk bemoedigend vermits daar zelfs niet alleen het voorstel werd gedaan dat, qua financiering van de VLIR, één duizendste van de kredieten — dus in mindering van de kredieten die aan de universiteiten zouden worden toegekend — zou dienen voor de werking van de VLIR, maar dat eveneens de officieuze VLIR het eens was om binnen het eigen toegestane krediet ook nog kredieten ter beschikking te stellen. Er is

hier nu reeds duidelijk de wil aanwezig om veel verder te gaan dan wat wij decretaal kunnen en mogen in het kader van de beperkingen van de Grondwet.

Er zijn dan voornamelijk de belangrijke aanbevelingen van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid. Zo bij voorbeeld de aanbeveling nr. 15 waarin gehandeld wordt over de open universiteit. In dat opzicht meent de Raad dat overleg tussen de instellingen onontbeerlijk is en dat het overleg dient uit te monden in een daadwerkelijke samenwerking in het perspectief van de terugkerende opvoeding.

Aanbeveling nr. 16 : de Raad beveelt aan universitaire of interuniversitaire studiebureau's op te richten.

Aanbeveling nr. 18 : de Raad meent dat een optimale aanwending van de beschikbare middelen dient gezocht in een betere onderlinge afstemming op interuniversitair niveau.

Aanbeveling nr. 19 : de Raad beveelt aan dat het interuniversitair overleg zou leiden tot praktische taakverdeling tussen de instellingen van het hele universitaire net, zeker voor de weinig gevolgde studierichtingen.

Vervolgens de zeer belangrijke aanbeveling nr. 28. De Raad beveelt aan dat de overheid voor elk taalstelsel een interuniversitaire raad opricht waaraan ruime beslissingsbevoegdheid of adviserende bevoegdheid, naargelang van het geval, inzake interuniversitaire samenwerking zou worden toegekend en die, met name, zou worden belast met een coördinerende taak op diverse gebieden zoals bij voorbeeld de ontwikkeling van bepaalde nieuwe activiteiten, openstelling van de universiteit, verspreiding en een systeem voor de universitaire vorming van pedagogische vernieuwingen en vooral dan de samenwerking inzake rationalisatie van de bestaande activiteiten die het voornaamste middel vormt om de ontwikkeling van de globale en unitaire kosten der activiteiten positief te beïnvloeden.

Mijnheer de Minister, men is dus vrij goed gewapend om de VLIR alle mogelijke levenskansen te bieden. U heeft hier zopas een, u kenmerkende, zwenking gemaakt en u is de VLIR positief gaan noemen. Aanvankelijk hadden wij toch het minder aangename gevoel dat de regering niet zo positief stond ten opzichte van de VLIR.

DE HEER H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding : Dat is te wijten aan mijn bekende voorzichtigheid.

DE HEER J. VANDEMEULEBROUCKE: Ja, Mijnheer de Minister, ik ken uw bekende voorzichtigheid en ik ken ook uw bekende opsommin-

gen. Zo heeft u bij voorbeeld in het rapport van de heer Leemans op bladzijde 9 vermeld dat wij reeds de samenstelling hadden van de Nederlandse Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs, of zouden hebben, vermits die nog niet is opgericht ; dat wij dan ook Hoge Raden voor Hoger Onderwijs zouden moeten oprichten, dat wij de Vaste Commissie van de Rectoren hadden en dat er in feite genoeg overlegstructuren bestonden en waarom dan nog, met zo een beperkende opdracht, een VLIR gaan belasten ? Trouwens, mijnheer de Minister, in feite huldigt u nog steeds een minimalistische visie vermits u bent afgeweken van het oorspronkelijke voorstel van decreet dat wij ter zake hadden gesteund om de VLIR om te vormen tot een openbare instelling. U heeft er een privé-rechtelijk karakter aan gegeven en er een instelling van openbaar nut van gemaakt, maar meteen is hierdoor reeds, al is het maar in zijn juridische vorm, een sterke afzwakking gebeurd van wat de VLIR had kunnen worden. Trouwens, dat staat ook duidelijk in het advies van de Raad van State dat u blijkbaar wel zeer laattijdig heeft gevraagd vermits het verslag van de heer Leemans reeds op 18 juni aan deze vergadering werd voorgelegd en u pas op 28 september 1976 het nodig heeft geoordeeld om naar de Raad van State te gaan ter bestudering van het voorstel van decreet.

Een derde aanwijzing waarop wij moeten oordelen dat de Minister toch wel een minimalistische visie huldigt is waar wij aanvankelijk, samen met de indiener van het voorstel van decreet, hadden gedacht dat de VLIR zou kunnen beschikken over een zij het beperkt patrimonium en dat de VLIR inderdaad ook zou kunnen beschikken over personeel en een secretariaat, de artikelen hieromtrent uit het voorstel van decreet zijn verdwenen.

Hoe dan ook, het zeer laattijdige advies van de Raad van State is er nu gekomen, mijnheer de Voorzitter. Wij stellen vast dat u geopteerd hebt voor de minste visie, namelijk de visie waarbij de VLIR het privaatrechtelijk karakter zou hebben in plaats van een openbare instelling. U hebt daartoe zopas een amendement ingediend om het geheel wat mooier te toelichten, namelijk dat de universiteiten zelf tot de oprichting van de VLIR kunnen overgaan. Mijnheer de Minister, met dit amendement hebt u echter niet de andere bezwaren van de Raad van State die wij lezen op blz. 5 beantwoord, waar men zegt : „De Raad van State ziet niet in waarom deze leden moeten worden benoemd, tenzij wat betreft de afgevaardigde aan de Koning het recht zou willen toekennen een afgevaardigde te weigeren”. En verder : „Het hoeft geen betoog dat wanneer de centrale wetgever opteert voor een Vlaamse Interuniversitaire Raad met privaatrechtelijk karakter, **de tussenkomst** van de Koning nog meer in vraag wordt gesteld,”

Met andere woorden, u zegt hier dat de Koning zelf de aanstellingen moet bekrachtigen. Maar de Raad van State oordeelt dat indien men een instelling opricht met privaatrechtelijk karakter, de tussenkomst van de Koning volledig in vraag moet worden gesteld.

Wat hebt u nu gedaan, mijnheer de Minister ? U hebt een nieuw amendement ingediend waar u juist het privaatrechtelijk karakter wat meer verantwoordt maar waar u integendeel met de belangrijke aanmerking van de Raad van State geen rekening houdt, ook niet in uw vernieuwd amendement.

Tot slot hadden wij in feite deze zaak die nu via amendementen in deze vergadering wordt besproken, in de commissie moeten kunnen bespreken waar toch het amenderingswerk thuishoort. Het is zowel organisatorisch als omwille van de laattijdige aanvraag van het advies van de Raad van State blijkbaar onmogelijk gebleken. Wij staan hier voor een minimalistische oplossing. Wij weten dat wij met de VLIR veel verder zullen moeten gaan. In ieder geval, de wil van de betrokken officieuze VLIR van heden is aanwezig om te werken. Wij zijn overtuigd dat juist deze officieuze VLIR, die nu de officiële zal worden, via decretale macht, inderdaad veel verder zal gaan. Wij drukken de stellige hoop uit dat de minister dan ook met alle adviezen, ook die welke artikel 59bis van de Grondwet niet vermeldt, rekening zal houden en in dat kader zullen wij met een zekere gereserveerdheid het voorstel van decreet goedkeuren. **(Applaus)**

DE VOORZITTER : De heer Bonnel heeft het woord.

DE HEER R. BONNEL **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de PW heeft met zeer veel belangstelling het vraagstuk van de organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking in de commissie behandeld. Het lag trouwens mee aan de basis van het indienen van het voorstel van decreet, in die zin dat de op 10 januari 1974 door collega Plamant en ikzelf ingediende amendementen op het oorspronkelijk voorstel van decreet van de heer Dua reeds de krachtlijnen vormden van het hier voorliggend voorstel van decreet.

Wij willen trouwens ook van de gelegenheid gebruik maken om te wijzen op de positieve medewerking van zowel de regering als van alle commissieleden, ten einde de samenwerking van onze Vlaamse universitaire instellingen binnen onze eigen cultuurgemeenschap en de werking van de universiteiten zelf zo rationeel en efficiënt mogelijk uit te bouwen. Wij denken hier bijvoorbeeld aan de bestaande dubbele gebruiken op het vlak

van het postgraduaat en ook aan de studierichtingen met een beperkt aantal studenten.

Kortom, artikel 1 van de door de commissie aangenomen tekst stelt het duidelijk : de VLIR zou enerzijds advies verstrekken aan de Minister en de Cultuurraad en anderzijds overleg plegen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de universitaire instellingen zelf behoren. Bijvoorbeeld over de oprichting van nieuwe studierichtingen. Over de uiteindelijk in de commissie aangenomen tekst zou ik nog het volgende willen zeggen.

In de eerste plaats verheug ik mij over de institutionalisering van de eigenlijk reeds officieus bestaande Vlaamse Universitaire Raad.

Ik zou de Minister nochtans willen vragen in de mate van het mogelijke te willen proberen klaarheid en vereenvoudiging te brengen in het labyrint van gelijkaardige instellingen en commissies, of beter gezegd van instellingen en commissies die allemaal hetzelfde zouden kunnen doen, zoals de Nederlandstalige Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs, de Vaste Commissie der Rectoren, de Belgische Commissie voor Rectoren enz. Mijnheer de Minister, ik weet dat u die instellingen en commissies hebt geëerfd. Ik weet ook dat ze allemaal niet voor hetzelfde bevoegd zijn, maar ergens moeten wij binnen het kader van onze eigen cultuurgemeenschap toch klaar en duidelijk trachten te zijn en nochtans schijnt mij dit voorstel van decreet niet alleen een nuttig werkinstrument maar tevens politiek belangrijk. Ik hoop dat men eindelijk, weliswaar op een bescheiden manier, de goede weg opgaat en dat men tot het besef komt dat inzake onderwijs en wetenschapsbeleid ook de Cultuurraad bevoegd is.

Ik hoef er niet aan toe te voegen dat wij hopen dat dit goede pad in de toekomst meer en meer zal worden bewandeld. Het spreekt trouwens vanzelf dat op dit vlak voor een volgende constituante een belangrijke taak is weggelegd.

Ik wil het nog duidelijker stellen : men had terecht kunnen zeggen dat in een periode van te voorziene mutaties de oprichting van een rechtspersoon met een uiteraard beperkt doel te zwaar zou uitvallen en dat een vrijblijvende conferentie meer dan voldoende zou zijn en bijgevolg die nieuwe juridische persoon allesbehalve noodzakelijk is, maar dat een principiële minderheid het goede voorbeeld is. De culturele autonomie moet niet worden uitgehold, integendeel. Bijgevolg moet de Cultuurraad niet altijd, en zeker niet op zijn specifiek domein, het kleine broertje blijven van Kamer en Senaat.

In de tweede plaats zou ik mijn voldoening willen uitspreken over het feit dat de oprichting van deze VLIR haar medewerking zou mogelijk maken aan

een eventuele, mijns inziens op middellange termijn, onvermijdelijke nieuwe aanpak van de ganse universitaire problematiek.

In de derde plaats zijn wij gelukkig dat de samenstelling van de Raad van Beheer aan de huidige opvattingen voldoet. Enerzijds krijgen bij decreet alle instellingen garanties van de werkelijke inspraak en anderzijds worden deze instellingen, althans de belangrijkste, niet alleen door hun rector vertegenwoordigd, maar de academische overheid krijgt bovendien de vrijheid om de meest geschikte persoon af te vaardigen.

In de vierde plaats beschouwen wij het uiteraard als positief dat de VLIR elk jaar bij de Cultuurraad, net zoals bijvoorbeeld de Nationale Commissie voor Bestuurbeleid, verslag uitbrengt over de werkzaamheden van de instellingen. Wat echter nog belangrijker lijkt is het feit dat de Minister aanvaardde de Cultuurraad zelf op de hoogte te brengen van de ontvangst van alle adviezen en voorstellen. Dit zou recente informatie zijn. De Minister zal aan de betrokken commissieleden automatisch de hem verstrekte voorstellen en adviezen verzenden, doch daarbij dan door het reglement van de Cultuurraad voorziene mogelijkheid tot organiseren van gehoorzittingen, zodanig dat men, wat informatie betreft, terecht mag zeggen op dit gebied „safe” te zijn.

In de vijfde plaats beschouwen wij artikel 7 als de resultante van een in deze periode van inflatie verstandig genomen beslissing. Het artikel stelt dat een door de bevoegde minister goed te keuren overeenkomst — en dit woord schijnt ons beter dan het gebruikte woord conventie — dient afgestoten, waarbij bepaald wordt dat de werking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad zou mogelijk gemaakt worden door een jaarlijks eigen begroting waarvan de bedragen proportioneel zullen zijn met de door de Staat verleende werkingstoelagen.

De commissie heeft er goed aan gedaan — alhoewel het goed denkbaar is dat de VLIR zal moeten zorgen voor een eigen operationele personeelskern en secretariaat — van de VLIR geen organisme te maken met een eigen logge administratieve infrastructuur. Wij kunnen ook de juridisch gekozen vorm van instelling van openbaar nut goedkeuren. Zij zal een zekere soepelheid en aanpassing mogelijk maken.

Persoonlijk meen ik dat de oplossing van het personeelsprobleem wel zou kunnen liggen in een detachering van het administratief personeel, in **overtal** bijvoorbeeld, van de bestaande universiteiten naar deze instellingen.

Om deze redenen zal de PW het voorliggend decreet goedkeuren.

Ik zou nochtans willen besluiten met de innige

wens dat de VLIR, die in de loop van de maanden evolueerde van een instelling met beperkte beslissingsbevoegdheid naar een adviesorgaan met ruime bevoegdheden, geen presgroep wordt maar een groep waar intellectuelen in een geest van ontzuiling op een zo rationeel mogelijke wijze de kwaliteit van ons onderwijs en de vooruitgang van de wetenschap tot doel zal hebben. Deze intellectuelen krijgen nu de kans aan te tonen dat zijzelf door overleg tot gemeenschappelijke oplossingen zullen komen. (**Applaus**)

DE VOORZITTER : De heer De Bondt heeft het woord.

DE HEER F. DE BONDT (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw, heren Ministers, collega's, ik zou mij vooreerst willen wenden tot onze collega de heer Rombaut en tot de mede-ondertekenaars.

Ik richt mij in het bijzonder — ook namens onze fractie — tot de heer Rombaut om hem te danken en te feliciteren omwille van het geduld en de vasthoudendheid die hij heeft opgebracht om dit voorstel van decreet doorheen de wisselvalligheden van het voor en tegen heen te loodsen. Hij heeft dit op een zodanig discrete en doeltreffende wijze gedaan dat het mij niet kwalijk kan worden genomen dat ik **vanop** deze tribune daar gaarne melding van maak.

Geachte collega's, mijn tussenkomst is door twee bronnen geïnspireerd.

De eerste is uiteraard de lectuur van het rapport van collega **Leemans** en de tweede bron is de zopas in het licht gegeven studie, een uitgave van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid, en waaruit ook de heer Vandemeulebroucke reeds heeft geciteerd, namelijk een advies over een nieuwe universitaire strategie. Uitgaande van deze twee bronnen zou ik in het kort vier punten willen bespreken.

Vooreerst wens ik een vraag te stellen over de bevoegdheid van deze Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Ten tweede wens ik uiting te geven van mijn inzicht omtrent de aard of het karakter van deze instelling met betrekking tot haar activiteit.

Ten derde zou ik de nadruk willen leggen op de betrokkenheid van de Cultuurraad bij de activiteit van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, waarover trouwens de heer **Bonnel** daarnet ook reeds heeft gesproken.

Ten slotte zou ik iets willen zeggen over de logistieke ondersteuning van de activiteit van deze adviesraad.

Bij de lectuur van het rapport van **de heer Lee-**

mans merkt men — en de Minister heeft er in zijn toespraak ook de nadruk op gelegd — welke evolutie wij inderdaad doorgemaakt hebben, niet alleen omdat er verschillende documenten zijn uitgaande van verschillende auteurs, naargelang de zittingstijden waarin deze zaak aan de orde is geweest, maar ook ten gronde, en op welke gelukkige wijze de Minister zich tijdens de bespreking heeft weten aan te passen aan de meerderheid van de commissie, **zoniet** aan de eenstemmigheid die in de commissie aanwezig was.

Wij zijn gaarne bereid daar hulde aan te brengen, want wij weten hoe moeilijk het is het wederzijdse spel tussen een minister, die gewoonlijk moet denken aan de uitvoerbaarheid van hetgeen het Parlement met zoveel generositeit zou willen tot stand brengen, en de commissie die wil vooruitgaan.

Op dit stuk geeft de Cultuurraad vandaag — en ik twijfel niet dat dit decreet zal worden goedgekeurd — een voorbeeld van de wijze waarop men, weliswaar in de beperktheden die door de huidige structuur van de cultuurautonomie worden bepaald, erin kan gelukken om toch aan het immobilisme te ontsnappen en een rijke inhoud te geven aan datgene wat reeds toegewezen is als eigen bevoegdheid.

Daarom wil ik nadenken over de bevoegdheid van de Vlaamse Interuniversitaire Raad inzake de terreinen waaromtrent advies kan worden gegeven. Het komt mij voor dat, wanneer wij praten over universitair onderwijs, wij moeten nagaan wat **daarmede** zou kunnen worden bedoeld. Ongetwijfeld is universitair onderwijs iets anders dan secundair onderwijs of dan andere vormen van onderwijs. Indien dat zo is, dan heeft het universitair onderwijs een eigen inhoud en aan aantal eigen kenmerken.

Welnu, in het rapport van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid, dat ik daarnet citeerde, heeft men zich de moeite getroost op een uitvoerige wijze nog eens een reflectie tot stand te brengen over de eigenlijke betekenis van de taak en de opdracht van het universitair onderwijs.

Om een lang verhaal kort te maken zou ik één zin uit dat rapport willen citeren en de nadruk erop leggen dat de universiteit de plaats bij uitstek is voor de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek. Ik citeer : „... en bijgevolg de gelegenheid waar de opleiding van de onderzoekers plaatsvindt”. Ik geloof, indien wij met deze uitdrukking zouden kunnen akkoord gaan, dat de discussie die zou kunnen ontstaan over het feit of deze Vlaamse Interuniversitaire Raad ook bevoegd zou zijn voor het uitgeven van adviezen omtrent aangelegenheden die verband houden met het wetenschapsbeleid in dit land, geen moeilijkheid meer zou meebrengen. Wanneer men de eigenlijke inhoud

van het interuniversitair onderwijs — in Nederland spreekt men van het wetenschappelijk onderwijs — onder ogen neemt, dan is het evident dat de VLIR ook adviesbevoegdheid heeft op het stuk van het wetenschapsbeleid.

In de tweede orde zou ik het tweeledig karakter van de activiteit van de Vlaamse Interuniversitaire Raad willen onderstrepen. Het is belangrijk dat er een goed samenspel bestaat tussen de universitaire instellingen aan de ene zijde en het Rijk, vertegenwoordigd door de ministers tot wier bevoegdheid de aangelegenheid behoort, aan de andere zijde.

Ik meen dat ook het samenspel van de universitaire instellingen onder elkaar belangrijk is, namelijk het gesprek dat moet kunnen plaatsgrijpen tussen de universitaire instellingen onderling. Welnu, in de tekst van artikel 1 — dit artikel is uiteraard, zoals in vele ontwerpen en voorstellen van decreet of wet het belangrijkste — wordt inderdaad de nadruk gelegd op deze tweeledigheid van de activiteit die wij als wetgever aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad opdragen. Overigens komt dat uitstekend overeen met wat door de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid in zijn uitvoerig advies wordt gesuggereerd.

In derde orde komt het mij voor dat het inspelen van de Vlaamse Interuniversitaire Raad op de Cultuurraad uitermate belangrijk is. U zult in het verslag gemerkt hebben, geachte collega's, dat het wat voeten in de aarde heeft gehad om de minister ertoe over te halen de adviezen die worden uitgebracht ter kennis van de Cultuurraad te brengen. De Minister van Nationale Opvoeding is, in tegenstelling met sommige van zijn collega's, minder gewend aan het doorspelen van adviezen die hij inwint aan de parlementaire commissies of aan de wetgevende vergaderingen. De commissie heeft hem, terecht meen ik, kunnen overtuigen — en de Minister heeft zich laten overtuigen, wat hem siert — van het feit dat de bevoorrading van het Parlement, in dit geval van het Cultuurparlement, met de uitgebrachte adviezen wellicht ook nuttig zal zijn voor een goed onthaal binnen dit Cultuurparlement van de door de regering eventueel geconcipeerde politiek. Ik geloof dat dit een verstandige beschikking is die trouwens in artikel 1 voorkomt en waardoor het belang ervan wordt onderstreept, omdat artikel 1 in de grond de belangrijkste kenmerken van de activiteit van deze Vlaamse Interuniversitaire Raad naar voren brengt.

Een tweede element van samenspel tussen de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Cultuurraad is artikel 8, waarin een verslag omtrent de jaarwerking zal worden opgenomen.

Geachte collega, u weet dat een groot aantal wetten een dergelijke beschikking bevatten en dat

dit dikwijls zeer rudimentair geschiedt. Het zal van onze interesse afhangen of dit punt ook een levenskracht bezit.

Mijnheer de Voorzitter, ten slotte zou ik mij willen verheugen over het feit dat op dit moment de Vlaamse Interuniversitaire Raad tot stand komt. Het kan niet worden ontkend dat er een zekere verkillung, zoniet een verstrakking bestaat in de relaties tussen aan de ene zijde de universiteiten en de universitaire instellingen en aan de andere zijde de Ministers van Nationale Opvoeding en de Minister die bij het wetenschapsbeleid betrokken is. Die verkillung is het gevolg van een reeks omstandigheden waarvan wij vele componenten kennen. Het is niet goed voor de Natie, het is niet goed voor onze cultuurgemeenschap, dat dit lang zou voortduren. Het is van belang dat deze situatie kan worden opgelost en ik geloof dat de VLIR, die in feite nu reeds op het particuliere vlak een prefiguratie kent van hetgeen wij willen tot stand brengen, vanuit de basis — want de **cultuur**-gemeenschappen in dit land zijn naar mijn gevoelen creatieve elementen in de **gemeenschap**sopbouw — kan bijdragen tot het oplossen van die verstrakking. Dat zal niet mogelijk zijn indien de VLIR niet kan beschikken over de logistieke ondersteuning die nodig is om de adviezen uit te brengen en om de continuïteit van de begeleiding van de politiek van de regering of van de politiek die door het Parlement zou kunnen worden gewenst, te ondersteunen.

Ik besluit met een laatste woordje aan het adres het jongste rapport van de NRW.

Ik geloof en ik hoop dat het de laatste keer is dat een Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid vanuit de optiek van de unitaire Belgische Natie een dergelijk rapport naar voren brengt. Ik geloof dat in dit rapport, dat zeer substantieel is, het element ontbreekt dat wij hier vandaag willen constitueren. Het rapport van de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid is nog altijd opgesteld alsof de tweeledigheid van het land onder cultureel oogpunt niet grondwettelijk is tot stand gebracht. Men loopt om de moeilijkheden heen, men brengt ze niet expliciet naar voren.

Ik meen dat in het rapport de gewenste logistieke ondersteuning van de interuniversitaire samenwerking — men beschrijft een centrum maar ik ga hier niet op de techniek ervan in — voor het geheel van de universitaire problematiek, zowel onderling tussen de instellingen als naar de gemeenschap toe, van meet af aan zich moet afspeelen binnen de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Ik meen dat het tot de plicht van de uitvoerende macht behoort daar zoveel mogelijk ruimte voor te scheppen. Ruimte die in dit voorstel van decreet

ongetwijfeld aanwezig is. Ik hoop dat zodra dit voorstel tot decreet is goedgekeurd, wij de ontwikkeling van de VLIR met aandacht zullen volgen en te gepasten tijde de regering zullen uitnodigen om daar zoveel mogelijk een positieve inhoud aan te geven. De VLIR kan in de eerstvolgende maanden bijdragen tot het oplossen van de huidige spanning die niet wenselijk is, vooral niet voor de Vlaamse gemeenschap, omdat wij op het stuk van universitaire structuur en van universitaire expansie nog altijd een aantal stappen voorwaarts hebben te zetten.

Geachte collega's, ik hoop dat u het met mij eens zult zijn en dat u, samen met onze fractie, dit voorstel van decreet zult willen goedkeuren. **(Applaus).**

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

Dan verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking.

DE VOORZITTER : Wij gaan nu over tot de artikelsgewijze bespreking van dit voorstel. De tekst van de commissie dient als basis van de bespreking.

Bij artikel 1 werd door de regering een amendement ingediend, ertoe strekkend de tekst van het eerste lid van dit artikel te vervangen door het volgende: „Door de instellingen aangeduid in artikel 2 wordt onder de benaming Vlaamse Interuniversitaire Raad een instelling van openbaar nut opgericht waarvan de statuten moeten voldoen aan de voorwaarden bepaald in dit decreet.”

De Minister heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding (**op de tribune**) : Aangezien wij, zoals daarstraks door de collega's De Bondt en Vandemeulebroucke werd aangehaald, in de commissie hebben geopteerd voor een instelling van openbaar nut in plaats van een openbare instelling, om eventueel een strakkere controle met de regeringscommissaris en de inspecteur van Financiën te vermijden, is het logisch en goed dat het eerste lid van artikel 1 wordt opgesteld in de zin die door de wet van 27 juni 1921 wordt bepaald.

Dit verandert niets aan de grond van de zaak, maar het verduidelijkt de tekst en maakt hem juridisch haalbaar.

DE VOORZITTER : De heer Rombaut heeft het woord.

DE HEER L. ROMBAUT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw, heren **Ministers**, waarde collega's, ik kom niet op de tribune om het amendement van de regering te bestrijden.

Ik ga er geredelijk mee akkoord. Het gaat om de betwisting over „openbare instelling”, zoals ik het in mijn oorspronkelijk voorstel van decreet had voorgesteld, of „instelling van openbaar nut”, zoals het door de Minister werd gewenst.

Wij lezen in het verslag, bladzijde 14, van de heer **Leemans** dat de Minister voorstelt de woorden „openbare instelling” te vervangen door de woorden „instelling van openbaar nut”, Het verslag zegt verder : „Hij herinnert eraan dat voor het decreet tot oprichting van een collegium trilinguae eveneens het begrip „instelling van openbaar nut” werd gebruikt. Hij meent dat een „openbare instelling” een te zwaar orgaan zou uitmaken en het begrip „instelling van openbaar nut” heel wat soepeler is.”

Men kan over deze visie wel redetwisten. Sta mij toe te zeggen dat ons Burgerlijk Wetboek bijvoorbeeld heel weinig onderscheid tussen beide maakt en de ene term voor de andere gebruikt. Instelling van openbaar nut vinden wij inderdaad slechts in twee artikelen, met name 910 en 937, en openbare instelling in vijf artikelen, met name 940, 1596, 1712, 2045 en 2227.

Om dit even te illustreren, verwijs ik u enkel naar artikel 937. Ik citeer : „Schenkingen gedaan ten voordele van commissies van openbare onderstand, van de armen van een gemeente of van instellingen van openbaar nut worden aangegomen..” waar drie artikelen verder, namelijk in het tweede lid van artikel 940, wordt gezegd : „Wanneer de schenking gedaan is aan minderjarigen, aan onbekwaam verklaarden of aan openbare instellingen, geschiedt de overschrijving..” wat er duidelijk op wijst dat het Burgerlijk Wetboek geen onderscheid tussen beide maakt. Nochtans geef ik toe dat de wet van 27. juni 1921, die de rechtspersoonlijkheid verleent aan verenigingen zonder winstoogmerk en aan instellingen van openbaar nut, meer in het bijzonder artikel 27, er wel op duidt dat een instelling van openbaar nut veeleer een stichting is te danken aan het privéinitiatief. In die optiek begrijp ik het amendement van de Minister en ga ik ermee akkoord.

Ik nodig onze Raad uit dit amendement te aanvaarden.

Dit geldt vanzelfsprekend eveneens voor de twee andere amendementen die eenvoudige tekstverbeteringen zijn.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om nogmaals te onderstrepen dat de stemming van dit voorstel van decreet beantwoordt aan de unaniem wens van alle rectoren van al onze Vlaamse universiteiten en Vlaamse universitaire instellingen.

Ik wens deze tribune niet te verlaten zonder een zeer oprechte dank te betuigen aan onze verslaggever, collega **Leemans**, voor zijn uitstekend verslag en evenzeer onze collega De Bondt te danken voor de vriendelijke woorden die hij tot mij heeft gericht, alsmede voor de voortreffelijke wijze waarop hij de debatten, als voorzitter van de voegde commissie, heeft geleid. (**Applaus**)

DE VOORZITTER : De heer **Vandemeulebroucke** heeft het woord.

DE HEER J. VANDEMEULEBROUCKE (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw, heren **Ministers**, geachte collega's, in feite moeten wij hier nog even het woord nemen omdat wij tot op heden nog geen enkel antwoord hebben gekregen vanwege de Minister.

Inderdaad, hij heeft vandaag drie amendementen ter zitting ingediend, terwijl hij dus het advies van de Raad van State volgt. Hij volgt echter dat advies van de Raad van State niet volledig omdat hij blijft opteren voor de minimalistische visie, namelijk een instelling met privaatrechtelijke karakter in plaats van een instelling met publiekrechtelijk karakter, waartussen **onzes** inziens een duidelijk verschil bestaat.

Wanneer men overgaat tot de oprichting van een instelling met privaatrechtelijk karakter, dan luidt het advies van de Raad van State, dat inzake artikel 2 er bezwaarlijk een benoeming door de Koning kan gebeuren. Ik lees nog even dit advies, waarin wordt gezegd : „Artikel 2 bepaalt dat de Vlaamse Interuniversitaire Raad bestaat uit rectoren en afgevaardigden van de raad van beheer der onderwijsinrichtingen. De Raad van State ziet niet in waarom deze leden moeten worden benoemd, tenzij de afgevaardigden aan de Koning het recht zouden willen toekennen een afgevaardigde te weigeren. Het hoeft geen betoog dat wanneer de centrale wetgever opteert voor een Vlaamse Interuniversitaire Raad met privaatrechtelijk karakter — wat de minister dus wel degelijk doet — de tussenkomst van de Koning nog meer in vraag dient te worden gesteld.”

Mijnheer de Minister, bij het amendement op artikel 1 wilt u hier een toilettagage van een VLIR met privaatrechtelijk karakter. Wij zouden dan van u, alvorens de stemming plaatsheeft, willen vernemen wat u dan doet met het advies van de Raad van State inzake artikel **2**. (**Applaus**)

DE VOORZITTER : De Minister heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO, Minister van Nationale Opvoeding (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, collega Vandemeulebroucke heeft de werkzaamheden in de commissie gevolgd. Ik spreek over artikel 2, aangezien dit zijn stemming over artikel 1 zou kunnen beïnvloeden. Hij weet dus zeer goed waarom die optie in artikel 2 werd genomen na de ontwikkeling tussen de drie universiteiten en de vijf universitaire instellingen, waar enerzijds is bepaald dat de rectoren **qualitate qua** als dusdanig lid zullen zijn van de raad van beheer van deze instelling en dat anderzijds een tweede lid wordt aangeduid voor de drie universiteiten die de beheerraad zal voorstellen, terwijl voor de universitaire instelling Antwerpen de rector of een lid door de raad zou kunnen worden aangeduid.

Telkenmale wordt aan de Koning een **benoemings**-bevoegdheid verleend omdat wij tijdens de werkzaamheden in de commissie besloten hebben dat het officieel karakter van deze instelling van openbaar nut erbij zou winnen wanneer de benoeming van de leden ervan bij besluit door het Staatshoofd ondertekend, zou geschieden. Dat is de motivering en ik blijf erbij. Na het advies van 8 oktober jl. van de Raad van State te hebben gelezen vind ik het niet nodig hier enige wijziging aan te brengen. Het geeft dus, door een combinatie van enerzijds in artikel 1 een instelling van openbaar nut met de nodige soepelheid en anderzijds in artikel 2 door de benoeming te laten geschieden door het Staatshoofd, een officieel karakter te meer aan deze instelling. Ik vind het een goede combinatie in deze fase van onze bespreking.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

Dan gaan wij over tot de stemming over dit amendement.

Wordt de naamstemming gevraagd ? (**Neen**)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan.

De voorstanders gelieven op te staan.

Tegenproef.

Dit amendement is dus aangenomen.

Artikel 1

Door de instellingen, aangeduid in artikel 2, wordt onder de benaming Vlaamse Interuniversitaire Raad een instelling van openbaar nut opgericht, waarvan de statuten moeten voldoen aan de voorwaarden bepaald in dit decreet.

Binnen de perken gesteld door artikel 59bis, § 2, van de Grondwet, verstrekt deze instelling adviezen en doet zij voorstellen aan de Minister tot wiens bevoegdheid het universitair onderwijs of het wetenschapsbeleid behoort. Daarenboven kan zij overleg onder de universitaire instellingen organiseren.

Het overleg, de adviezen en voorstellen betreffen alle aangelegenheden die de samenwerking onder de Vlaamse universitaire instellingen aanbelangen.

De bevoegde Minister brengt de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap op de hoogte van de ontvangst van alle adviezen en voorstellen.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

De Vlaamse Interuniversitaire Raad bestaat uit door de Koning benoemde leden die de universiteiten en universitaire instellingen vertegenwoordigen :

- a) de Rijksuniversiteit te Gent,
de Katholieke Universiteit te Leuven,
en de Vrije Universiteit Brussel

worden ieder vertegenwoordigd door twee leden : de Rector en een ander lid, dat door de Raad van Beheer van de universiteit wordt afgevaardigd ;

- b) de Universitaire Instelling Antwerpen wordt vertegenwoordigd door één lid : de Rector of een ander lid, dat door de Raad van Beheer van de universitaire instelling wordt afgevaardigd ;

- c) het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen, het Universitair Centrum Limburg, de Universitaire Faculteiten Sint-Aloysius te Brussel en de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius te Antwerpen worden iedere vertegenwoordigd door één lid : de Rector.

De leden niet-rectoren worden aangesteld voor een periode van vier jaar. Zij zijn **herbenoem**-baar. Hun mandaat eindigt door de herroeping van hun voordracht door de instelling die zij vertegenwoordigen.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

In de schoot van de Vlaamse Interuniversitaire Raad kiezen de leden, voor de duur van twee jaar, een voorzitter, twee ondervoorzitters en een secretaris. Zij zijn herkiesbaar.

Drie van deze personen moeten respectievelijk de Rijksuniversiteit te Gent, de Katholieke Universiteit te Leuven en de Vrije Universiteit Brussel vertegenwoordigen. De vierde persoon vertegenwoordigt één van de andere instellingen, zijnde :

- het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen ;
  - het Universitair Centrum Limburg ;
  - de Universitaire Instelling Antwerpen ;
  - de Universitaire Faculteiten Sint-Aloysius ;
  - de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius te Antwerpen.
- **Aangenomen.**

Artikel 4

De Raad kan slechts geldig beraadslagen, indien ten minste vijf van de acht in artikel 2 genoemde instellingen vertegenwoordigd, en ten minste zes leden van de Raad aanwezig zijn.

Beslissingen worden genomen met een meerderheid gevormd door tweederde van het aantal stemmen van de aanwezige leden.

Aan voorstellen of adviezen van de Raad kunnen minderheidsnota's worden toegevoegd.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : Bij artikel 5 hebben wij een amendement voorgesteld door de regering en door de heren Vandemeulebroucke en Coppieters. Het amendement houdt in het woord „wiens” te vervangen door het woord „wier”.

Is de Raad het eens met deze tekstverbetering ?

(Instemming.)

Artikel 5

Een afgevaardigde van de Ministers tot wier bevoegdheid het universitair onderwijs of het wetenschapsbeleid behoort, kan de vergaderingen van de Raad bijwonen.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De Vlaamse Interuniversitaire Raad bepaalt zijn reglement van orde en zijn vestigingsplaats.

De Koning keurt ze goed.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : Ook in artikel 7 werd door de regering en door de heren Coppieters en Vandemeulebroucke een tekstverbetering voorgesteld. Het amendement wil het woord „conventie” vervangen door het woord „overeenkomst”. Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming.)**

Artikel 7

Onder alle in dit decreet vernoemde universiteiten en universitaire instellingen dient een overeenkomst gesloten, waarbij bepaald wordt dat de werking van de Vlaamse Interuniversitaire Raad zal mogelijk gemaakt worden door jaarlijkse eigen bijdragen waarvan de bedragen proportioneel zul-

len zijn met de door de Staat verleende werkingstoelagen.

De overeenkomst dient gesloten voor een periode van negen jaar. Zij wordt na deze periode telkens met drie jaar verlengd. Ter gelegenheid van de verlenging is zij voor wijzigingen vatbaar.

De overeenkomst, alsook alle wijzigingen ervan, worden goedgekeurd door de Ministers die het universitair onderwijs en het wetenschapsbeleid onder hun bevoegdheid hebben.

De werkingmiddelen van de Vlaamse Interuniversitaire Raad kunnen verhoogd worden door toelagen vanwege de overheid, door schenkingen en giften en door welkdanige inkomsten voortkomend uit zijn werking of uit zijn patrimonium.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Elk jaar brengt de Raad uiterlijk op 31 maart bij de „Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap verslag uit over de werkzaamheden van de instelling.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : Ik verklaar de artikelsgewijze bespreking voor gesloten.

De naamstemming over het voorstel van decreet in zijn geheel zal dadelijk plaatshebben.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Elewyck houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten - 170 (19764977) - Nr. 1.

Algemene bespreking.

DE VOORZITTER : Wij gaan thans over tot de behandeling van het voorstel van decreet van de heer Van Elewyck houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Ooteghem, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER O. VAN OOTEGHEM, verslaggever **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte collega's, aangezien dit decreet pas vanmiddag in de commissie werd besproken en goedgekeurd, kan er uiteraard geen schriftelijk verslag worden rondgedeeld en beperk ik mij tot een mondeling verslag.

U herinnert zich dat deze Raad op 10 februari 1976 een overgangsdecreet heeft goedgekeurd om

de financiële problemen van de filharmonie voorlopig op te lossen.

Het huidige decreet voorziet in de verlenging met één jaar van het decreet van 10 februari 1976. De enige wijziging die nu aan de goedkeuring van de Cultuurraad wordt onderworpen, is de vervanging van het jaartal 1976 door 1977.

Een lid was van mening dat het geen goede manier van werken is wanneer men zich gemakshalve zou laten verleiden tot het van jaar tot jaar verlengen van dit overgangsdecreet. Uit het antwoord blijkt dat dit niet de bedoeling is. Er werd immers door een werkgroep een globaal voorstel voor de lyrische kunst uitgewerkt. Dit voorstel werd door de Minister overgelegd aan de openbare besturen, die nu moeten beslissen of zij dit voorstel al dan niet zullen aanvaarden.

Aangezien volgens sommigen het probleem van de symfonische kunst liefst aan dat van de lyrische kunst zou worden gekoppeld, is het aangewezen te wachten op de beslissing van de openbare besturen over de voorstellen van de werkgroep.

De regering wenst dat in het huidige verslag zou worden vermeld dat de verlenging van het overgangsdecreet niet betekent dat de toelagen niet zouden worden gewijzigd. De commissie is eenparig van mening dat het decreet alleen de verdeelsleutel der toelagen vastlegt maar in geen geval de toelagen zelf.

Het enig artikel van dit decreet wordt hierop met algemene stemmen goedgekeurd.

Geachte collega's, in aansluiting bij dit verslag wens ik toch uiting te geven aan mijn teleurstelling over het feit dat er te lang werd getalmd met een globale oplossing voor de nijpende problemen van de lyrische en symfonische kunst in Vlaanderen. (**Applaus.**)

DE VOORZITTER : Vraagt niemand het woord?

Dan verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking.

DE VOORZITTER : Nu volgt de bespreking van het enig artikel.

Enig artikel

In artikel 1 van het decreet van 10 februari 1976 houdende subsidiëring voor 1976 van de bestedige symfonieorkesten wordt het jaartal 1976 vervangen door 1977.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Wij gaan dadelijk over tot naamstemming over het geheel, maar wij krijgen eerst, om de volgorde in acht te nemen, de naamstemming over het voorstel van decreet van de heer Coucke.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer M. Coucke c.s. betreffende de toekenning van weddetoelagen aan sportfunctionarissen werkzaam in erkende sportcentra die de sport en de sportieve vrijetijdsbesteding in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen - 13 (8.2. 1974) - Hrs. 1 tot 6.

Naamstemming.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming :

124 namen deel aan de stemming.

110 hebben geantwoord : JA.

0 hebben geantwoord : NEEN.

14 hebben zich ONTHOUDEN.

Bijgevolg is het voorstel van decreet door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap aangenomen. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Baert F.	De Seranno J.
Bascour J.	Devos G. (Mej.)
Bergers G.	De Winter A.
Bertels L.	D'Haeyer R.
Blanckaert Karel	Dhoore L.
Blancquaert François	Diegenant A.
Bode M.	Dielens G. (Mej.)
Bogaert Albert	Dupont A.
Bonnell R.	Dupré J.
Buchmann J.	Février S.
Chabert J.	Flamant E.
Claes Albert	Geens G.
Claes Lode	Gerits J.
Claeys Dries	Gijs R.
Claeys Walter	Grootjans F.
Coens D.	Henckens J.
Cooreman E.	Hulpiau R.
Coppieters M.	Jorissen W.
Coucke M.	Kelchtermans L.
Daems Joseph	Kuijpers W.
De Backer-	Lagae A.
Van Ocken H. (Mw)	Lahaye H.
De Beul A.	Lavens A.
De Bondt F.	Leemans E.
De Clercq Constant	Lenssens J.
De Croo H.	Leynen H.
De Grève L.	Lindemans L.
De Kegel G. (Mw)	Maes Nelly (Mw)
Demeester-	Martens Wilfried
De Meyer W. (Mw)	Mesotten W.
Deneir A.	Monard G.

Moors C.	Vandekerckhove
Nauwelaerts L.	Robert
Olaerts J.	Vandemeulebroucke J.
Olivier M.	Vandenabeele A.
Otte R.	Vandenberghe G.
Pede J.	Van der Aa M.
Peeraer J.	Vanderborght F.
Peeters Renaat	Van Dessel J.
Persyn W.	Vandezande R.
Rolin Jacquemyns R.	Vangeel J.
Rutten M.	Vangronsveld F.
Schiltz H.	Van In G.
Smeers T.	Vankeirsbilck E.
Smets A.	Van Leemputten R.
Smitt C. (Mej.)	Vannieuwenhuyze R.
Somers J.	Van Ooteghem O.
Sprockeels G.	Van Rompaey R.
Staels-Dompas N. (Mw)	van Waterschoot J.
Steyaert H. (Mej.)	Verberckmoes F.
Suykerbuyk H.	Verbist A.
Swaelen F.	Verhaegen Guido
Tindemans L.	Verhaegen Joris
Vanackere L.	Verleysen W.
Van Canneyt J.	Waltniel L.
Vandarmme F.	Wijnen F.
	Willems G.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Adriaensens H.	Nauwelaerts-
Boel H.	Thues J. (Mw)
Bogaerts August	Rombaut L.
Calewaert W.	Van Daele D.
Delepierre L. (Mw)	Van der Niepen P.
De Rore A.	Van Elewyck J.
Julliams I. (Mw)	Vernimmen W.
	Wijninckx J.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

DE HEER H. ADRIAENSENS : Mijnheer de Voorzitter, ik heb afgesproken met de heer Monard.

Onze groep onthoudt zich om de redenen die ik tijdens de vorige vergadering van de Cultuurraad heb uiteengezet.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer L. Rombaut c.s. tot organisatie van de Vlaamse inter-universitaire samenwerking - 12 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 4.

Naamstemming.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming :

124 namen deel aan de stemming.

124 hebben geantwoord : JA.

0 hebben geantwoord : NEEN.

0 hebben zich ONTHOUDEN.

Bijgevolg is het voorstel van decreet door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap aangenomen. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens H.	Féris J.
Baert F.	Flamant E.
Bascour J.	Geens G.
Bergers G.	Gerits J.
Bertels L.	Gijs R.
Blanckaert Karel	Grootjans F.
Rlancquaert François	Henckens J.
Bode M.	Hulpiou R.
Boel H.	Jorissen W.
Bogaert Albert	Julliams I. (Mw)
Bogaerts August	Kelchtermans L.
Bonnel R.	Kuijpers W.
Breyne G.	Lagae A.
Buchmann J.	Lahaye H.
Calewaert W.	Lavens A.
Chabert J.	Leemans E.
Claes Albert	Lenssens J.
Claes Lode	Leynen H.
Claeys Dries	Lindemans L.
Claeys Walter	Maes Nelly (Mw)
Coens D.	Martens Wilfried
Colla F.	Mesotten W.
Cooreman E.	Moors C.
Coppieters M.	Nauwelaers L.
Coucke M.	Nauwelaerts-
Daems Joseph	Thues J. (Mw)
De Backer-	Olaerts J.
Van Ocken H. (Mw)	Olivier M.
De Beul A.	Otte R.
De Bondt F.	Peeraer J.
De Clercq Constant	Peeters Renaat
De Croo H.	Persyn W.
De Grève L.	Rolin Jacquemyns R.
De Kegel G. (Mw)	Rombaut L.
Delepierre L. (Mw)	Rutten M.
Demeester-	Schiltz H.
De Meyer W. (Mw)	Smeers T.
Deneir A.	Smets A.
De Rore A.	Smitt C. (Mej.)
De Seranno J.	Somers J.
Devos G. (Mej.)	Sprockeels G.
De Winter A.	Staels-Dompas N. (Mw)
D'Haeyer R.	Steyaert H. (Mej.)
Dhoore L.	Suykerbuyk H.
Diegenant A.	Swaelen F.
Dielens G. (Mej.)	Tindemans L.
Dupont A.	Vanackere L.
Dupré J.	Van Canneyt J.

Van Daele D.
 Vandamme F.
 Vandekerckhove Robert
 Vandemeulebroucke J.
 Vandenabeele A.
 Vandenberghe G.
 Van der Aa M.
 Vanderborgh F.
 Van der Niepen P.
 Van Dessel J.
 Vandezande R.
 Van Elewyck J.
 Vangeel J.
 Vangronsveld F.
 Van In G.

Vankeirsbilck E.
 Van Leemputten R.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Ooteghem O.
 Vn Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verleysen W.
 Vernimmen W.
 Walt Niel L.
 Wijnen F.
 Willems G.
 Wijninckx J.

Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dielens G. (Mej.)
 Dupré J.
 Février S.
 Flamant E.
 Geens G.
 Gerits J.
 Gijs R.
 Grootjans F.
 Henckens J.
 Hulpiau R.
 Jorissen W.
 Julliams I. (Mevr.)
 Kelchtermans L.
 Kuijpers W.
 Lagae A.
 Lavens A.
 Leemans E.
 Lenssens J.
 Leynen H.
 Lindemans L.
 Maes Nelly (Mevr.)
 Martens Wilfried
 Mesotten W.
 Moors C.
 Nauwelaers L.
 Nauwelaerts-Thues J.
 (Mevr.)
 Olaerts J.
 Olivier M.
 Otte R.
 Pede J.
 Peeraer J.
 Peeters Renaat
 Persyn W.
 Rolin Jaequemyns R.
 Rombaut L.
 Rutten M.
 Schiltz H.
 Smeers T.
 Smets A.

Smitt C. (Mej.)
 Somers J.
 Staels-Dompas N.
 (Mevr.)
 Steyaert H. (Mej.)
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tindemans L.
 Vanackere L.
 Van Canneyt J.
 Van Daele D.
 Vandamme F.
 Vandekerckhove Robert
 Vandemeulebroucke J.
 Vandenabeele A.
 Vandenberghe G.
 Van der Aa M.
 Vanderborgh F.
 Van der Niepen P.
 Van Dessel M.
 Vandezande R.
 Van Elewyck J.
 Vangeel J.
 Vangronsveld F.
 Van In G.
 Vankeirsbilck E.
 Van Leemputten R.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Ooteghem O.
 Van Rompaey R.
 van Waterschoot J.
 Verberckmoes F.
 Verbist A.
 Verhaegen Guido
 Verhaegen Joris
 Verleysen W.
 Vernimmen W.
 Walt Niel L.
 Wijnen F.
 Willems G.
 Wijninckx J.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Van Elewyck houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten - 170 (1979-1977) - Nr. 1.

Naamstemming

Er wordt overgegaan tot de naamstemming

Uitslag van de stemming :

121 namen deel aan de stemming.

121 hebben geantwoord : JA.

0 hebben geantwoord : NEEN.

0 hebben zich ONTHOUDEN.

Bijgevolg is het voorstel van decreet door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap aangenomen. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens H.	Cooreman E.
Baert F.	Coppieters M.
Bascour J.	Coucke M.
Bergers G.	Daems Joseph
Bertels L.	De Backer-Van Ocken
Blanckaert Karel	H. (Mevr.)
Blancquaert François	De Beul A.
Bode M.	De Bondt F.
Boel H.	De Clercq Constant
Bogaert Albert	De Croo H.
Bogaerts August	De Grève L.
Bonnell R.	De Kegel G. (Mevr.)
Buchmann J.	Delepierre L. (Mevr.)
Calewaert W.	Demeester-De Meyer
Chabert J.	W. (Mevr.)
Claes Albert	Deneir A.
Claes Lode	De Rore A.
Claeys Dries	De Seranno J.
Claeys Walter	Devos G. (Mej.)
Coens D.	De Winter A.
Colla F.	D'Haeyer R.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bescherming van monumenten en landschappen naar aanleiding van de afbraak van het refugiehuis van de Parkabdij (Minderbroedersstraat, Leuven) en van het huis De Moor (Fortlaan, Gent).

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bescherming van monumenten en landschappen naar aanleiding van de afbraak van het Refugiehuis

van de Parkabdij (Minderbroedersstraat, Leuven) en van het huis De Moor (Fortlaan, Gent).

De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, het is werkelijk verontrustend vast te stellen hoe in ons beleid met mooie begrippen als „integratie van de gehandicapten”, „omgevingszorg” en dergelijke wordt omgesprongen zonder dat een sluitende uitvoering aan deze sensibiliseringsmethodiek passende inhoud verleent.

Na het „Jaar van ons bouwkundig Erfgoed” moeten wij weer eens interpellieren over twee belangrijke bouwverminderingen — intussen zijn er in het Antwerpse meer voorbeelden bijgekomen — die het gebrek aan moed en verantwoordelijkheidszin binnen het beleid bij een dergelijke conflict-situatie aantonen. Dat hier privé-belangen en persoonlijke bindingen de bovenhand krijgen ten aanzien van het volks- of gemeenschapsbelang lijkt overduidelijk.

Vanuit deze gedachtengang, mevrouw de Minister, zou ik de historiek van de feiten en tegelijkertijd uw rol willen bevragen. Vooreerst wil ik het hebben over de functiewaarde van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen en van de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg. Ten tweede, welke is de verantwoordelijkheid van de personen die betrokken zijn in hogervernoemde voorbeelden, namelijk bij het afbreken van het huis „De Moor” te Gent en van het Refugiehuis in de Minderbroedersstraat te Leuven.

Welke is de eigenlijke bevoegdheid van de Koninklijke Commissie en van de Rijksdienst ? Wanneer werden ze geraadpleegd over beide gevallen ? Welk was hun advies ? Waarom werd het advies niet gevolgd ?

Naar analogie met de Noordnederlandse toestanden — hier destijds besproken door senator Jorissen — zou de Koninklijke Commissie de onafhankelijke wetenschappelijke rol kunnen spelen bij de bescherming en de promotie van ons erfgoed en de Rijksdienst de wetenschappelijk-technische en uitvoerende rol.

Denkt mevrouw de Minister hier ook zo over ?

Graag vernam ik in bijkomende orde :

Ten eerste, of de Rijksdienst over een gestructureerd kader beschikt om zijn rol te vervullen of zijn betrokken personeelsleden, mevrouw de Minister, nog steeds werkzaam in tijdelijk verband ? **Zo** ja, welke zijn de vooruitzichten van de Uitvoerende Macht om het statuut en het kader van deze dienst uit te bouwen ?

Ten tweede, over welk personeel beschikt ander-

zijds de Koninklijke Commissie, die bij wet als een regeringscommissie — en ik druk erop dat het geen gewone commissie is — werd ingesteld, om haar taak waar te maken ? Werden de leden van de Commissie bedrijfsmatig — permitteer mij dit woord — geraadpleegd om een personeelsstructuur uit te bouwen ? Zo ja, welke zijn de resultaten hiervan ; zo neen, waarom werden deze leden niet geraadpleegd ?

Worden de adviezen van de commissieleden, die allen een wetenschappelijke kwalificatie hebben vergoed, mevrouw de Minister ? Zo ja, dan vernam ik graag het aantal adviezen dat deze Commissie heeft uitgebracht gedurende de werkingsjaren 1975 en 1976 en welke honoraria hiervoor werden uitgekeerd. Mag ik tevens het stelsel en het bedrag van de rijksvergoedingen en de zittingen vernemen, voor dezelfde jaren ? Zijn deze bedragen aan de indexaanpassingen onderworpen ?

En nu kom ik tot de feiten. Het huis „De Moor”, aan de Fortlaan te Gent, was gelegen in een groene omgeving van het Citadel-park en het bezat een haast enige lyrische gevel uit 1899. De slooping in augustus 1976 verwekte grote beroering. Een alarmgroep werd opgericht onder leiding van professor Verschraege, directeur van het Conservatorium. In de meest beschaafde landen wordt de overheid gewaardeerd om haar strenge waakzaamheid over het erfgoed.

Een Gentse bouwfirmade onder leiding van de heer Kervyn de Volkaersbeke, die het pand verwierf, zou toch nog te bewegen geweest zijn om het pand te laten redden, indien zij de nodige schadeloosstelling ontving. Hoe verliep deze procedure met de Stad Gent (voor de bouwtoelating) en met de ministeriële diensten ?

Door wie en waarom werd opdracht gegeven éérs de mooie mozaïeken — zoals blijkt uit de foto's — in de gevel te vernietigen op 5 augustus, om daarna toch het pand gedurende meerdere dagen te laten voor wat het was ?

Wat het Refugiehuis te Leuven betreft, de afbraak werd, geachte vergadering, bij telegrafische toelating van de Minister toegelaten. Wij weten wel hoe dit gebeurt. Maar, mevrouw de Minister, wie liet dit telegram vertrekken ? Was de Minister hiervan op de hoogte ? Zo ja, waar ligt dan de waarde van het advies van hogergenoemde instanties ? Heeft de Minister met het aartsbisschoppelijk St.-Pieterscollege geen contact gezocht om de prachtige gevelconstructie en de kapel te redden ? Er kon immers gemakkelijk naar gestreefd worden om dit alles te integreren in het schoolcomplex ? En dan naar de toekomst op, zal de verdere aftakeling van deze enig-historische straat door het St.-Pieterscollege en de Belgische Boerenbond verder worden toegelaten of heeft de Minister voor

de andere historisch-waardevolle panden reeds sluitende onderrichtingen gegeven ?

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van **Vlaamse Aangelegenheden (op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het geachte lid vraagt mij naar de functiewaarde van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen en de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg. Ik kan op zijn vraag als volgt antwoorden.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen bezit geen uitvoerende taak. Net zoals in de Nederlandse situatie moet de KCML op basis van haar wetenschappelijke kwalificaties en op grond van voorgelegde documenten tot een beoordeling van een dossier komen en de Minister hierrond adviseren.

In het verleden was het zo dat de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen èn voor de beoordeling, èn voor het advies, èn voor de administratieve uitvoering van de dossiers tot bescherming instond. Het geachte lid weet ook dat het laatste decennium niet alleen de interesse voor behoud van ons cultureel patrimonium, maar eveneens de filosofie van de monumentenzorg sterke veranderingen onderging. De kwantiteit van de ingediende dossiers nam toe, zodanig dat het praktisch moeilijk werd voor de KCML om haar verschillende taken nog kwalitatief behoorlijk genoeg uit te voeren. Mijn voorgangers hebben dan ook gezorgd dat voor het voorbereidend onderzoek en voor de administratieve uitwerking van de beschermingsdossiers een eigen dienst werd opgericht, met name de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg, overigens naar het Nederlands voorbeeld.

Derhalve heeft de KCML geen uitvoerende taak en beschikt zij dus over geen typisch eigen personeel.

De Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg beschikt, tot de uitvoering van haar taak, over een kader dat de jongste twee jaar aangevuld werd met een vrij groot aantal medewerkers waarvan het grootste percentage wordt gevormd door mensen met een universitaire opleiding.

Het is hier steeds mijn intentie geweest de moeilijke materie van monumentenzorg evenals de landschapszorg, op een zo wetenschappelijk mogelijke manier te laten geschieden.

In het verleden viel het voor dat sommige leden van de KCML — architecten en andere leden die

vanuit hun vrij beroep bij de monumentenzorg waren betrokken — hun taak als lid van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen met hun eigen beroep verwarden.

Het is om deze reden, die begrijpelijkerwijze wel eens conflictsituaties met zich brengt, dat mijn voorgangers, ten einde tegenstrijdige belangen te voorkomen, in de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitsluitend personen benoemden met een wetenschappelijke opleiding en die bovendien geen rechtstreekse privébelangen hadden.

Het is nu verder ook zo dat aan de leden van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen geen opdrachten worden gegeven die buiten de normale adviezen in de schoot van de Koninklijke Commissie liggen.

Zoals het bij koninklijk besluit voor alle adviesorganen werd geregeld — o.a. de adviesraden voor de sport, culturele centra, bibliotheken, monumenten en landschappen — ontvangen de leden van deze commissies een zitpenning en worden hun reis- en verblijfkosten vergoed. Deze zitpenningen zijn niet hoog zoals ongetwijfeld door het geachte lid is geweten. Ze werden evenmin geïndexeerd.

Ter informatie kan ik het geachte lid mededelen dat de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in het jaar 1975 en tot nu toe in 1976, wekelijks heeft vergaderd, het jaarlijks reces tijdens de verlofperiode niet in acht genomen.

Wat het pand gelegen aan de Fortlaan 9 te Gent betreft, kan ik het geachte lid mededelen dat het voor mij praktisch onmogelijk was „de Moor” nog wettelijk te beschermen en wel om volgende redenen. Door de stad Gent werd aan de eigenaar van „De Moor” een wettige slopings- en bouwvergunning afgeleverd. De diensten van de Stedebouw hadden de stad hieromtrent een gunstig advies gegeven ; bovendien beantwoordde de afgeleverde vergunning aan een voor de Fortlaan goedgekeurd gabarietplan.

Het is van belang te onderstrepen dat de vergunning die door stad en stedebouw werd afgeleverd op basis van goedgekeurde plannen voor een straat zoals de Fortlaan gebeurde op een moment dat in de geschiedenis van onze stedebouw er weinig of geen interesse bestond voor de bescherming van 19e-eeuwse gebouwen. Hier wil ik toch verzachtende omstandigheden pleiten, want u weet heel goed dat deze interesse van vrij recente datum is. Gelukkig is men zich ook aan de 19e-eeuwse gebouwen gaan interesseren, daar waar voor enkele jaren men er nog geen interesse voor had. Het is moeilijk besluiten uit te voeren die in een

periode werden genomen toen er een andere filosofie heerste.

Op basis van het nieuwe decreet van 3 maart 1976 is wettelijk voorzien in een betere coördinatie tussen de verschillende diensten betrokken bij het behoud, herwaardering en renovatie van onze historische stadskernen. Ik kan het geachte lid bovendien melden dat morgen, 17 november, de inventaris van de Gentse historische stadskern aan de pers zal worden voorgesteld. Met genoegen zal ik U een exemplaar bezorgen, zodat U zult kunnen zien welke gebouwen interessant worden gecatalogeerd.

Toen in augustus jongstleden de stad Gent terugdeinsde voor het intrekken van de slopings- en bouwvergunning, heb ik, in extremis, kunnen bereiken dat de mozaïeken werden gered. Deze reddingswerken werden door het Koninklijk Instituut van het Kunstpatrimonium uitgevoerd en op dit moment worden door deze dienst de mozaïeken behandeld alvorens zij in een Gents museum zullen worden bewaard en geconserveerd.

U zal zeggen dat het maar een lapmiddel en een zoethoudertje is. Maar, op dat ogenblik konden wij eigenlijk niets anders meer doen wegens de tijdnood aan de procedure verbonden.

Wat het Refugiehuis in de Leuvense Minderbroedersstraat betreft kan ik de heer Kuijpers het volgende antwoorden.

In de loop van de laatste decennia werd de eens zo gave Minderbroedersstraat geteisterd door wilde sloop en nieuwbouw, op zodanige wijze dat de stedebouwkundige entiteit totaal werd verknoeid. Door het behoud van deze gevel kon geenszins het herstel van deze entiteit worden bereikt.

Bovendien waren de noodzakelijke vergunningen voor dit gebouw door de bevoegde diensten eveneens wettelijk afgeleverd, zodat zich opnieuw het probleem van de schadevergoeding stelde. Hier gaat het om een bedrag van tientallen miljoenen frank. Gezien dus o.a. het bedrag van de schade-loosstelling heb ik dan ook telegrafisch de toelating laten geven om de werken aan het Refugiehuis verder te zetten.

Wat de schadevergoeding betreft wil ik enkele zaken vertellen. Het beste middel om de schadevergoeding niet te moeten uitbetalen is te zorgen dat er geen toelating komt. Want toelatingen, door andere diensten dan de onze afgeleverd, zijn dikwijls voor ons dé grote moeilijkheid.

U hebt verwezen naar het geval van Antwerpen.

Het is inderdaad zo dat op bepaalde momenten men het departement van cultuur gebruikt als een paraplu of als een *deus ex machina*. Alle mogelijke instanties, ondergeschikte besturen en andere rijksbesturen verlenen op een bepaald ogenblik

— en ik begrijp het, omdat deze dikwijls gegeven werden in een tijd met een andere filosofie — bepaalde vergunningen. Daarna wordt aan de minister van Cultuur gevraagd dat hij zou optreden als een *deus ex machina*, met alle gevolgen vandie in verband met de schadevergoeding. We zouden er toch moeten voor zorgen dat zulks in de toekomst niet meer gebeurt. We hebben er trouwens reeds voor gezorgd met ons decreet en U weet dat, mijnheer Kuijpers, U zult zich dat wel zeer goed herinneren, vermits we daar in deze Raad een zeer lange bespreking aan hebben gewijd. We mogen zeggen dat dank zij ons nieuw monumentendecreet de toekomst in die zin veilig is. Immers de consultatie vooraf is verplichtend voor de monumenten die op de inventarissen voorkomen. Morgen wordt, zoals ik reeds zegde, de inventaris voor Gent gepubliceerd.

Voor de stad Leuven is reeds vroeger een inventaris opgemaakt en alle leden van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen hebben enkele weken geleden een voorontwerp van lijst voor de stad Leuven opgemaakt, bevattende een aantal monumenten en een afgebakend stadsgezicht. Ze hebben die lijst gunstig geadviseerd, en door de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg wordt deze verder administratief uitgewerkt.

Ik ben het met de heer Kuijpers eens dat voor al diegenen die zich gemotiveerd en intens bezighouden met monumentenzorg en stads- en dorpskernen, er zich soms moeilijke en in sommige gevallen frustrerende situaties kunnen voordoen. Ondanks het besef van dit alles, ben ik ervan overtuigd dat door de mentaliteit die leeft bij onze bevolking tot herwaardering van datgene wat ons uit het verleden is overgebleven en door de nieuwe maatregelen die op basis van ons nieuw decreet kunnen worden genomen, wij de toekomst van ons cultureel patrimonium rooskleuriger kunnen tegemoet zien.

Om ons een steuntje te geven wat bepaalde pessimistische of depressieve vooruitzichten betreft, zou ik willen zeggen dat, wanneer wij kijken naar onze buurlanden en verder in Europa, ook wij er met onze positieve maatregelen echt niet zo slecht uitkomen, wel integendeel. Wanneer we bv. naar Engeland kijken, dan zien we dat daar veel meer bewaard is gebleven. Maar de oorzaak daarvan is eigenlijk dat er op andere vlakken minder gebeurde, men legde bv. geen autostrades aan, men ging niet zo ver met de industrialisatie, en daardoor bleef inderdaad — gelukkig voor hen — veel meer bewaard dan bij ons. Wat echter de positieve maatregelen betreft en vooral de financiële hulp die gegeven wordt door het Rijk en door andere instanties, staat men veel minder ver dan bij ons. Ik zeg niet dat bij ons alles opperbest gaat

in de beste der werelden, maar aan de andere kant ben ik overtuigd dat wij met vallen en opstaan vooruitgaan en dat we zeer snel de achterstand die wij hebben tegenover onze buurlanden zullen inlopen. (**Applaus bij de meerderheid**).

DE VOORZITTER : De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER KUIJPERS (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte vergadering, U zal het mij niet ten kwade duiden dat ik met uw fraaie woorden en intenties geen vrede kan nemen.

Ofwel houdt men de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen in leven, ofwel verwijst men ze naar het museum ! U beweert dat deze Commissie hoge waarde heeft, waarbij U mijn stelling onderschrijft, namelijk dat zij dezelfde waarde heeft als in Nederland. Welnu, mevrouw de Minister, dan moeten deze mensen een bedrijfskader hebben om te kunnen werken. Ze beschikken op dit ogenblik over geen uitvoerend personeel. U durft zelfs — „durft” tussen aanhalingstekens uiteraard — het bedrag van hun zitpenningen niet vernoemen. Dat is gewoon onwaardig voor dit wetenschappelijk gekwalificeerd personeel.

Een eerste zaak is dus de spanning wegwerken tussen de Koninklijke Commissie en de Rijksdienst. U heeft verwezen naar Engeland. Welnu de logische partner waarnaar wij moeten verwijzen is voor ons Nederland. Ik denk op dit voorbeeld niet verder te moeten doorbomen, één verwijzing volstaat. Het gebied Maastricht alleen al bezit meer gerangschikte gevels dan Vlaanderen.

Wanneer wij bovendien de begrotingssom bekijken in Nederland met datgene wat U voorhanden heeft — en dat is een regeringszaak — om wat gerangschikt is verder te beschermen, dan moet U toegeven dat de monumentenzorg in deze staat gewoon een lachertje is.

Een tweede zaak, mevrouw de Minister, waar ik het niet met u eens ben, is de volgende :

Wanneer deze lichamen, zowel Rijksdienst als Koninklijke Commissie, advies geven dat echter niet wordt gevolgd en U zegt dat de procedure bij het Staatssecretariaat voor Streekeconomie en Huisvesting of bij de lagere besturen hangende is en U dus als een **deus ex machina** moet fungeren, welnu, mevrouw de Minister, dan zou ik U toch even willen wijzen op het feit dat de kracht van uw ministerschap even hoog is als die van uw collega's.

Het toelatingstelegram voor de afbraak van het Refugiehuis is van bij U uit vertrokken. Voor de afbraak draagt U dan toch de uiteindelijke ver-

antwoording. Wanneer de ambtenaren van stede- bouw niet alleen het „adviesrecht” van de goede smaak der burgers, maar ook de advieskracht van de Koninklijke Commissie en van de Rijksdienst overtreden stelt zich de vraag wat dan tenslotte nog de waarde is van een regeringscommissie in onze democratische samenleving ! Zo staan wij terug bij ons eerste punt.

Ik had U — en dat is mijn derde opmerking — enkele precieze vragen gesteld over het aantal adviezen van de Koninklijke Commissie.

Hierop kreeg ik geen antwoord, U heeft enkel het feit aangehaald dat de Koninklijke Commissie wekelijks vergadert. Dit wijst dus alleszins op productiviteit. Men moet dan ook de **financiële** waardering durven actualiseren.

Wat „De Moor” betreft, mevrouw de Minister, ofwel waren die mozaïeken in de gevel waardevol en dan had U — na de adviezen van de deskundigen — uw houding vóór de afbraak kunnen bepalen, de firma ging akkoord om dit pand door de gemeenschap te laten aankopen. De som was trouwens niet zo heel groot, ongeveer 5 miljoen.

Mijn bewijsvoering wordt gestaafd door uw be- wering, mevrouw de Minister, dat de mozaïeken **post factum** én beschadigd weliswaar, toch nog enigszins gered zijn.

Een andere vraag was ook zeer concreet : hoe ver- liep deze procedure met de stad Gent ? Het tele- gram is bij U vertrokken. Had er evengoed geen ambtenaar ter plaatse kunnen gaan om met de stad Gent en met de firma in der minne te kun- nen onderhandelen ?

U verwijst naar de nieuwbouw aan de Fortlaan. Bij het ter plaatse gaan heb ik deze zelf ook kunnen bekijken.. Wat aan de **Fortlaan** werkelijk ver- keerd loopt, is deze nieuwbouw en het zou wel eens zó moeten zijn dat die nieuwbouw diende afgebroken te worden en niet De Moor.. .

Hetzelfde geldt voor de Minderbroedersstraat. In een ronkende titel stelde de Belgische Boerenbond in het novemnummer „C.E.R.A.-Nieuws” 1973 aan het publiek voor dat zij de huisgevel van het Sint-Niklaashuis, en der laatste gevels van dat type in de agglomeratie Leuven, cadeau zou geven aan de universiteit om hem te „redden”. De uni- versiteit heeft deze gevel binnen de muren van het Begijnhof, waar deze gevel niet thuishoort, herbouwd.

Als ik goed ben ingelicht, dan merk ik toch dat de Boerenbond de kosten ten belope van 50 % van de Staat terugkrijgt om gewoon een pand af te breken, waardevolle bouwgronden te verwerven in het centrum van de stad en de gevel over te brengen naar het Groot Begijnhof, waar dit type van gevel niet thuishoort.. . Wie fopt men hier ?

Niet alleen dit huis van deze historische straat, maar dit historisch geheel, de **kernstad** van Leuven, is verknoeid. Ik verwijs naar de overzijde, waar het enig mooie kleine arboretum van het Jezuitenlooster dichtgeasfalteerd werd door een Boerenbond-parking. Eén boom van waarde blijft over, de gingoboom.

Nu werd het Refugiehuis weggebroken en het andere mooie pand, het Huis D'Udekem D'Acoz, wordt ook bedreigd. Verder langsheen de Dijle staat een verwaarloosde Janseniustoren !

Men weze nu bijtijds gewaarschuwd, mevrouw de Minister. De plannen bestaan reeds.

Daarom, mevrouw de Minister, kom ik terug op mijn vraag waarop U geen antwoord hebt gegeven : zou het de taak niet geweest zijn van uw rijksdienst om contact op te nemen met het Aartsbisdom en voor te schrijven dat dit Refugiehuis wel zou gered worden met het integreren van het op te richten schoolzweembad, want daarover gaat het.

Mevrouw de Minister, U haalt aan dat er nu een inventaris werd opgesteld voor Leuven. Ik zetel vijf jaar in dit Parlement. Ik ondervroeg desbetreffend uw twee geachte voorgangers en telkens hoorde ik deze belofte. Het eerste boek in de reeks : Inventaris van monumenten en landschappen, behandelde het arrondissement Leuven. De inventaris was er dus, maar hij wordt noch door de rijksdienst, noch door de andere diensten sluitend gebruikt.

Verder zou U dringend bij uw collega, de Staatssecretaris voor Huisvesting, moeten tussenkomen om het ontwerp-gewestplan voor het Groot-Leuvense aan te passen bij deze inventaris.

Waar is de coördinatie tussen de diensten ? Verder heb ik gevraagd naar het gestructureerd kader ; een aantal werkloze architecten opnemen is verdienstelijk, maar dat heet nog geen structuur. In uw dienst is geen kaderstructuur uitgebouwd.

Welnu, mevrouw de Minister, ik meen dat dit een prioriteit is.

Om te besluiten zou ik willen verzoeken om de andere waardevolle panden van het Leuvense — en ik zou hier bij voorrang willen verwijzen naar de unieke Sint-Geertruiabdij met de magnifieke verzameling gevels — te redden. Het is prioritair voor de Nederlandse gemeenschap dat dit geheel wordt gered.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN,

Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**) : Ik zal enkele antwoorden geven op de vragen die door de interpellant werden gesteld, in de eerste plaats wat het personeelskader van de Koninklijke Commissie betreft.

U verwijst naar 'Nederland. In Nederland heeft de Koninklijke Commissie helemaal geen personeelskader.

DE HEER W. KUIJPERS : Mevrouw de Minister, het wordt uitgevoerd door de ministeriële diensten.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : (**op de tribune**) : Juist. Wij hebben ook de rijksdienst.

DE HEER W. KUIJPERS: Kan de Koninklijke Commissie geen beroep doen op het personeel van de rijksdienst, enkel voor de wetenschappelijk-technische taken ? Maar de administratieve en uitvoerende dienst van de commissie zelf beschikt maar over één personeelslid.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden : (**op de tribune**) : Men kan moeilijk zeggen dat wanneer de rijksdienst over een aanzienlijk aantal personeelsleden beschikt, die, zoals u zelf zegt, competent zijn, de Commissie voor Monumenten daar volledig met lege handen staat.

U zegt dat de rangschikking van een aantal gevels in Maastricht een veel aanzienlijker aantal vormt dan dit relatief voor heel Vlaanderen het geval is. Die rangschikkingen zijn inderdaad, zowel in Nederland als in andere landen, veel aanzienlijker, juist omdat de financiële implicaties van deze rangschikkingen veel geringer zijn.

U verwijst naar de geringe sommen die specifiek in onze begroting zijn ingeschreven dienaangaande. Die zijn inderdaad gering, maar ik hoop dat er andere mogelijkheden kunnen aangewend worden, langs andere budgetten om.

Bij een van uw vorige interpellaties hebben wij het daar reeds over gehad. Het is niet zo dat enkel de 20 miljoen op een bepaald nummer in een budget en enkele miljoenen op andere nummers, het enige is dat ter beschikking staat van het cultureel patrimonium. Ook andere departementen dragen hun steentje bij. Wat natuurlijk niet wil zeggen dat wij niet meer geld zouden wensen. Ik meen dat wij inderdaad meer geld kunnen gebruiken voor heel de culturele sector, voor al onze culturele activiteiten en dan zeker voor de monumentenzorg.

U zegt dat de beslissing uiteindelijk in mijn handen **ligt voor** bepaalde zaken. Inderdaad, wij nemen ook deze verantwoordelijkheid op. Waar ik echter heb willen op wijzen is het volgende. Zoals dat in het verleden gebeurde en met het nieuwe decreet zal het anders worden, was het zo dat wanneer bepaalde ondergeschikte besturen of wanneer bepaalde diensten van stedenbouw beslissingen hadden genomen, werd ons gevraagd die beslissingen teniet te doen met alle financiële lasten die diensgevolge op ons werden gelegd. Ik meen dat dat moet worden vermeden, want het is een dwaze situatie.

Wat de zeer specifieke gevallen betreft waarover u het hebt moet ik zeggen dat, wanneer wij het laatste jaar maar kunnen verwijzen naar twee gevallen waar wij inderdaad te laat kwamen en dus tekort geschoten zijn, men ook eens mag verwijzen naar de honderden gevallen waar we op tijd waren. En ik denk dat de honderden gevallen van bescherming die het laatste jaar zijn doorgevoerd in de loop van de volgende jaren nog zullen aangroeien, precies omdat wij over betere middelen en mogelijkheden beschikken door het decreet. U zegt dat er nog geen coördinatie bestaat. Maar die coördinatie is groeiende. In bepaalde steden en in bepaalde gewesten bestaat ze reeds en ze zal er ook in de andere streken komen — daar ben ik stellig van overtuigd —, als een gevolg van de decretale voorschriften die werden genomen.

Wat uw andere bekommernissen aangaande Leuven betreft, mag u ervan overtuigd zijn dat wij die hebben genoteerd en dat wij zullen vermijden dat u over een paar weken opnieuw de tribune voor een dergelijk geval moet bestijgen.

DE HEER W. KUIJPERS (op de tribune) : Mevrouw de Minister, zou ik mogen besluiten met de vaststelling dat de lagere besturen, naar aanleiding van dit belangrijk decreet, werkelijk burgerlijke ongehoorzaamheid hebben, wanneer ze steeds maar trachten dit decreet te omzeilen en ten tweede, dat uw diensten steeds maar zwichten voor dit chantagespel, want daar komt het op neer, omdat men toch steeds met de rug tegen de financiële boom wordt geplaatst.

Ik zou van de gelegenheid gebruik kunnen maken om alleen voor Leuven een twintigtal gevallen te citeren, maar dit zal ik doen in een latere interpellatie.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden

DE VOORZITTER : Ik geef u kennis van een wijziging in de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport, voorgesteld door de CVP-fractie :

De heer J. Vangeel als vast lid vervangen door mejuffrouw G. Dielens en mejuffrouw G. Dielens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer J. Vangeel.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Instemming**).

Dan is aldus besloten.

REGELING DER WERKZAAMHEDEN

Dames en heren, de volgende openbare vergadering heeft plaats op dinsdag 7 december en ik stel voor de bepaling van de agenda van de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

De vergadering is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 17.04 uur.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren M. Coppieters, Jos Daems, E. De Facq, W. Kuijpers, R. Maes, F. Vandamme, R. Vandezande, E. Vandersmissen, G. Van In.

RECHTZETTING

In de Handelingen nr. 1 van 19 oktober 1976 leze men op bladzijde 28, tweede kolom, 7e en 8e lid

- in de Commissie voor radio en TV wordt de heer P. De Keersmaeker als vast lid vervangen door de heer W. Martens en wordt mevrouw P. D'Hondt-Vanopdenbosch (**i.p.v. de heer F. Swaelen**) als plaatsvervangend lid vervangen door de heer F. Vandamme ;
- in de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming wordt de heer A. Bertrand als vast lid vervangen door de heer A. Deneir en wordt de heer D. Coens als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw P. D'Hondt-Vanopdenbosch (**i.p.v. mevrouw J. Peeraer**)